

Informacja
o sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych
w I kwartale 2015 roku

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI SPÓŁDZIELCZEJ i SPÓŁDZIELCZYCH KAS
OSZCZĘDNOŚCIOWO - KREDYTOWYCH

Warszawa, lipiec 2015 r.

Spis treści

Rozdział 1 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia	3
Rozdział 2 Charakterystyka sektora skok	5
Rozdział 3 Aktywa - działalność kredytowa i inwestycyjna.....	7
Działalność kredytowa sektora.....	7
Pozostałe aktywa kas.....	12
Rozdział 4 Jakość portfela kredytowego.....	14
Sprzedaż wierzytelności	16
Rozdział 5 Sytuacja płynnościowa kas	18
Rozdział 6 Źródła finansowania działalności kas	20
Struktura depozytów	21
Rozdział 7 Fundusz własne i adekwatność kapitałowa.....	25
Rozdział 8 Wyniki sektora skok.....	28
Przychody.....	29
Koszty.....	29
Wynik finansowy	30
Rozdział 9 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok	34
Rozdział 10 Spis tabel i wykresów	37
Spis tabel	37
Spis wykresów.....	38

Rozdział 1 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia

Raport zawiera informacje obrazujące sytuację w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych¹ według stanu na 31 marca 2015 r. Zaprezentowane dane dotyczące 2014 roku są nadal wynikami wstępnymi, ponieważ nie wszystkie kasy przekazały korekty sprawozdawczości za grudzień 2014 r. - wynikające z korekt zalecanych przez biegłych rewidentów weryfikujących roczne sprawozdania finansowe kas. Nie wszystkie kasy uwzględniły w swojej sprawozdawczości uwagi i zastrzeżenia KNF zgłaszane po przeprowadzanych kontrolach. Ponadto w przypadku części kas, w których Komisja zleciła ponowne badanie sprawozdania finansowego za rok 2013, korekty stwierdzone przez biegłego rewidenta nie zostały uwzględnione w bieżącej sprawozdawczości kas. W związku z tym dane po korektach mogą istotnie się różnić od tych przekazanych i prezentowanych w bieżącej sprawozdawczości.

Na koniec marca 2015 r. działalność prowadziło 50 kas. W 2014 roku 1 kasa połączyła się z inną kasą, 2 kasy zostały przejęte przez banki, natomiast działalność 2 kas została zawieszona, tj. SKOK Wspólnota i SKOK Wołomin, a właściwe sądy gospodarcze ogłosiły ich upadłość – we wrześniu 2014 r. oraz w lutym 2015 r. Ze względu na trwające procesy restrukturyzacyjne w sektorze skok prezentowane dane, także historyczne, w celu zachowania ich porównywalności zostały przedstawione tylko w odniesieniu do kas działających na koniec marca 2015 roku. Dane finansowe kas, których sąd ogłosił upadłość, nie są uwzględnione w przedmiotowej analizie.

Na podstawie analizy danych sprawozdawczych kas stwierdzić należy, że sytuacja sektora skok w pierwszym kwartale 2015 r. uległa niewielkiej zmianie. Fundusze własne - obliczone zgodnie z ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1450 z późn. zm.; dalej: ustawa o skok) - na koniec marca 2015 r. wynosiły 171 mln zł i w stosunku do grudnia 2014 r.² ich wartość obniżyła się o 167 mln zł. Uwzględniając jednak wyniki inspekcji, ich wartość powinna być prezentowana na poziomie nie wyższym niż (-) 444 mln zł (wedle szacunków korekty powinny być dokonane na poziomie co najmniej 615 mln zł).

W związku z powstałymi - w odniesieniu do sześciu kas – wątpliwościami co do prawidłowości przeprowadzonych na ich zlecenie badań sprawozdań finansowych za 2013 rok, Komisja Nadzoru Finansowego zastosowała środek nadzorczy przewidziany w art. 62d ust. 2 ustawy o skok, tj. zleciła biegłemu rewidentowi ponowne badanie zatwierdzonych sprawozdań finansowych za 2013 rok. Badania przeprowadzono w pięciu kasach, ponieważ jedna z kas – naruszając przepisy prawa – nie dopuściła biegłego rewidenta do zrealizowania czynności zleconych przez KNF.

Ustalenia przeprowadzonych badań w pięciu kasach znacząco odbiegają zarówno od wyników zaprezentowanych w sprawozdaniach zbadanych na zlecenie kas, jak również od danych przekazywanych do UKNF w ramach obowiązkowej sprawozdawczości,

¹ Bez danych sprawozdawczych Kasy Krajowej.

² Dane sprawozdawcze kas za rok 2013 po wprowadzonych dotychczas korektach wynikających m.in. z badania sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów, różnią się istotnie od danych wstępnych przekazanych przez kasy w styczniu 2014 r.

a biegły rewident - zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do UKNF raportach oraz stanowisku - stwierdził występowanie istotnych nieprawidłowości w zatwierdzonych sprawozdaniach finansowych kas za 2013 r.

Wskazane nieprawidłowości były w większości identyfikowane w ramach ustaleń przeprowadzanych przez pracowników UKNF kontroli w tych kasach. Uwzględnienie zastrzeżeń biegłego rewidenta do sprawozdań finansowych kas za 2013 r. spowodowałoby spadek wyniku finansowego wykazanego przez sektor skok za 2013 rok o 243 057 tys. zł do poziomu (-) 371 986 tys. zł oraz obniżenie poziomu funduszy własnych sektora o 994 949 tys. zł do (-) 1 226 600 tys. zł. Istotnym aspektem jest również fakt, że według stanu na 31 marca 2015 roku suma aktywów kas, których sprawozdania zostały poddane ponownemu badaniu, w wysokości 9 109 862 tys. zł stanowi 70,51% aktywów całego sektora skok (12 920 595 tys. zł), natomiast depozyty w wysokości 8 014 996 tys. zł stanowią 67,80% depozytów zgromadzonych w sektorze kas (11 820 920 tys. zł).

Współczynnik wypłacalności sektora skok na koniec marca 2015 r. prezentowany był w wysokości 1,39%, a po uwzględnieniu wyników inspekcji jego wartość obniżyłaby się do (-) 3,81%.

Sytuacja w zakresie płynności była dobra, niemniej w marcu 2015 r. nastąpił znaczący odpływ depozytów, który nie wpłynął jednak na płynność sektora skok. W pierwszym kwartale 2015 r. naruszenia norm w zakresie poziomu obowiązkowej rezerwy płynnej wystąpiły w kilku kasach w pojedynczych przypadkach. Kasy podejmowały działania w celu doprowadzenia ich działalności do zgodności z wymogami ustawy w tym zakresie.

Kasy prowadzące działalność w pierwszym kwartale 2015 roku wykazały łącznie stratę netto w wysokości 103 mln zł, wobec straty za 2014 r. w wysokości 142,5 mln zł. Na wyniki finansowe kas negatywny wpływ miały spadające przychody odsetkowe oraz wzrost kosztów operacyjnych kas wynikający z pogarszającej się jakości portfela kredytowego i związanej z tym konieczności tworzenia odpisów aktualizujących, równoważących zidentyfikowane ryzyko. Pozytywny wpływ na wyniki sektora miała poprawiająca się rentowność działania niektórych kas będąca skutkiem realizowanych procesów naprawczych. Nadal istotny wpływ na wyniki sektora w tym okresie miały jednorazowe transakcje związane ze sprzedażą portfeli wierzytelności przeterminowanych.

W sektorze kas prowadzących działalność na koniec marca 2015 roku w stosunku do końca 2014 r. nastąpił spadek wartości:

- aktywów o 974 mln zł, tj. o 7,01%,
- depozytów o 834 mln zł, tj. o 6,59%,
- portfela kredytowego netto o 339 mln zł, tj. o 4,63%,
- portfela kredytowego brutto o 442 mln zł, tj. o 4,77%,
- liczby placówek o 14, tj. o 0,86%,
- funduszy własnych o 167 mln zł tj. 49,41%.
- portfela kredytów przeterminowanych o 281 mln zł, tj. o 9,00%.

Na koniec 2014 roku 41 kas objętych było postępowaniami naprawczymi, przy czym 8 kas realizowało programy naprawcze zaakceptowane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Rozdział 2 Charakterystyka sektora skok

Na koniec marca 2015 r. działalność prowadziło 50 kas. Liczba ta w stosunku do końca roku ubiegłego nie zmieniła się. W kasach prowadzących działalność na koniec marca 2015 roku liczba placówek obniżyła się o 14 punktów sprzedażowych, tj. o 0,81%. Również liczba członków kas nieznacznie spadła o 3,2 tys., tj. o 0,15%. Wartość depozytów w sektorze obniżyła się o 835 mln zł, tj. o 6,5%, co było głównie związane z odpływem depozytów po serii negatywnych publikacji prasowych na temat sytuacji sektora skok.

W działających kasach w pierwszym kwartale 2015 r. zaobserwowano istotny spadek liczby zadeklarowanych udziałów członkowskich o 7,7% do ponad 59 mln szt. Spadła także o 7,6% średnia liczba udziałów przypadających na jednego członka kasy (do 27 szt.). Natomiast wartość wpłaconego funduszu udziałowego spadła o 1,5%, tj. o 5 mln zł. Wiąże się to głównie z wypowiedzeniem przez część członków udziałów nadobowiązkowych, które zostało dokonane w roku 2014. Jednocześnie obejmowane przez Kasę Krajową udziały w kasach w ramach restrukturyzacji nie pozwoliły na zniwelowanie powstałego niedoboru. W pierwszym kwartale 2015 r. odnotowano także duży spadek funduszy własnych, co związane było z dokonywaniem przez kasy dodatkowych odpisów na posiadane aktywa finansowe (w tym skrypty dłużne i instrumenty kapitałowe). Jednocześnie w przypadku wprowadzenia korekt funduszy własnych wynikających z badań rocznych sprawozdań finansowych, wartość funduszy kas na koniec pierwszego kwartału również ulegnie zmianie. Ze wstępnych informacji przekazywanych przez kasy wynika, że wielkość korekt zalecanych przez biegłych rewidentów może być istotna.

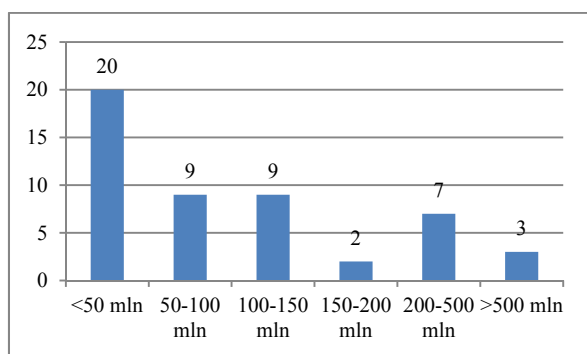
Średnia liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na placówki w sektorze wynosi 2,6 etatu. Wiele placówek kas działa w formie punktów obsługi klienta zatrudniających od 2 do 4 osób. Dodatkowo, część kas prowadzi działalność poprzez placówki franczyzowe lub pośredników na zasadach outsourcingu.

Tabela 1. Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające)

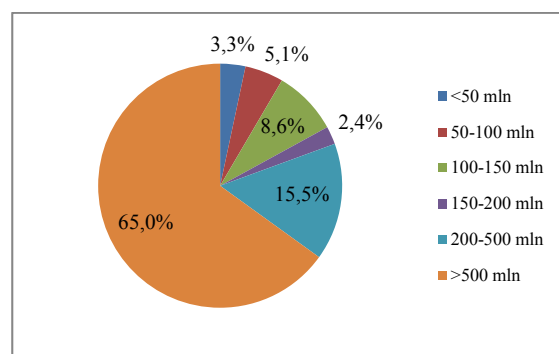
Wyszczególnienie	marzec 2014	czerwiec 2014	wrzesień 2014	grudzień 2014	marzec 2015	Zmiana w okresie 3 miesięcy	zmiana % w okresie 3 miesięcy
Liczba członków	2 319 437	2 319 121	2 282 361	2 186 083	2 182 885	-3 198	-0,15%
Liczba oddziałów i filii	1670	1663	1630	1 621	1 607	-14	-0,86%
Liczba zadeklarowanych udziałów	40 830 302	60 932 279	61 823 307	64 785 790	59 780 157	-5 005 633	-7,73%
Liczba zadeklarowanych udziałów przypadająca na jednego członka	17,6	26,3	27,1	30	27	-2	-7,59%
Wpłacony fundusz udziałowy (tys. zł)	177 065	203 230	227 865	344 363	339 288	-5 075	-1,47%
Fundusz zasobowy (tys. zł)	573 658	558 805	559 152	559 481	561 824	2 343	0,42%
Liczba zatrudnionych	4 223	4 258	4 172	4 243	4 214	-29	-0,68%
Liczba członków na pracownika	549	545	547	515	518	3	0,54%
Fundusze własne według ustawy o skok (tys. zł)	230 625	287 093	274 425	337 874	170 945	-166 929	-49,41%
Depozyty (tys. zł)	13 411 120	13 038 047	12 831 550	12 660 346	11 825 731	-834 615	-6,59%
Kredyty i pożyczki brutto (tys. zł)	9 750 049	9 874 191	9 942 257	9 283 429	8 840 850	-442 579	-4,77%
Odpis aktualizujący utworzony (tys. zł)	2 112 545	2 263 608	2 386 838	1 911 535	1 765 973	-145 562	-7,61%
Kredyty i pożyczki netto (tys. zł)	7 548 656	7 558 928	7 521 216	7 330 420	6 990 931	-339 489	-4,63%
Aktywa (tys. zł)	14 563 483	14 170 464	14 012 991	13 894 693	12 920 586	-974 107	-7,01%

W sektorze dominują kasy małe, w których suma aktywów nie przekracza 100 mln zł (29 kas), posiadają one jednak tylko 8,4% łącznej wartości aktywów kas prowadzących działalność. Natomiast wartość aktywów trzech największych kas przekraczała 500 mln zł, aktywa dwóch z nich przekraczały 1 mld zł. Trzy największe kasy posiadały łącznie ponad 65% aktywów sektora, tj. 8 404 mln zł, co świadczy o ich znacznej koncentracji. Analogiczną sytuację można zauważyć analizując liczbę członków poszczególnych kas. Cztery kasy posiadające powyżej 100 tys. członków posiada ponad 60% ogólnej liczby członków całego sektora. Nie wszystkie największe kasy pod względem wielkości aktywów posiadają jednocześnie największą liczbę członków. W niektórych kasach obserwuje się podwyższone ryzyko koncentracji związane z działalnością depozytową oraz kredytową, co wynika z małej liczby aktywnych członków oraz dużej średniej wartości depozytu (21 454 zł) lub kredytu (10 318 zł).

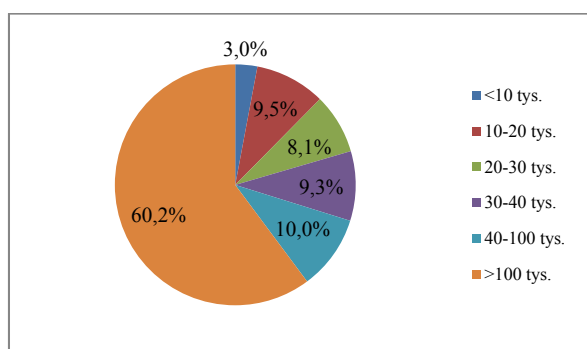
Wykres 1. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium - wielkość aktywów (dane na koniec marca 2015 r.)

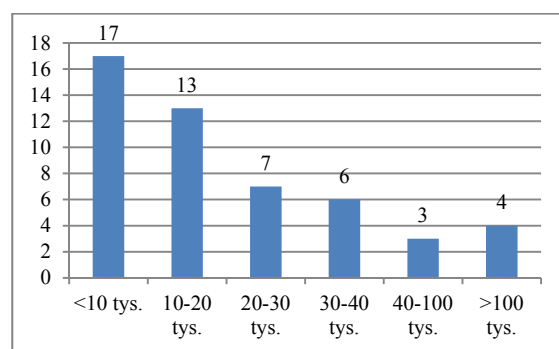
Wykres 2. Udziały poszczególnych grup kas w aktywach sektora SKOK (dane na koniec marca 2015 r.)

Wykres 3. Udziały poszczególnych grup członków kas w ogólnej liczbie członków SKOK (dane na koniec marca 2015 r.)

Wykres 4. Liczba kas w poszczególnych grupach SKOK z zastosowaniem kryterium liczby członków (dane na koniec marca 2015 r.)

Rozdział 3 Aktywa - działalność kredytowa i inwestycyjna

Działalność kredytowa sektora

Zgodnie ze sprawozdawczością kas na koniec marca 2015 r. portfel kredytowy netto (po pomniejszeniu o wartość odpisów aktualizujących) wynosił 6 990 mln zł i był niższy w stosunku do końca 2014 r. o 339 mln zł, tj. spadek o ok. 4,6%. Portfel kredytowy netto stanowił ok. 54,1%³ wartości aktywów kas. Jednocześnie obserwowany jest spadek wartości aktywów płynnych oraz wzrost aktywów trwałych, o rentowności niższej niż portfel kredytowy. Sytuacja ta wynika w szczególności z:

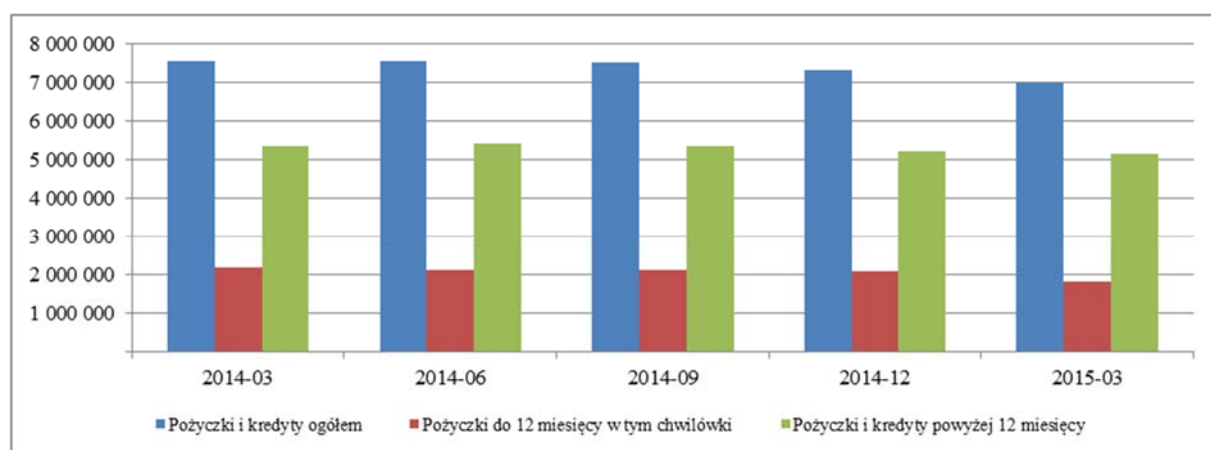
- pogarszającej się jakości kredytów, co związane jest z koniecznością aktualizacji ich wartości poprzez tworzenie odpisów aktualizujących,
- dokonanych w pierwszym kwartale 2015 r. przez niektóre kasy transakcji sprzedaży znaczących pakietów przeterminowanych wierzytelności.

W portfelu kredytowym dominują należności z terminem zapadalności powyżej 12 miesięcy. Ich udział w portfelu należności kas prowadzących działalność wyniósł na koniec marca 2015 r. 81% wartości całego portfela.

Tabela 2. Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność (w tys. zł)

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Pożyczki i kredyty ogółem ⁴	7 548 656	7 558 928	7 521 216	7 330 420	6 990 931
Pożyczki do 12 miesięcy w tym chwilówki	2 194 275	2 138 050	2 145 736	2 109 320	1 826 906
Pożyczki i kredyty powyżej 12 miesięcy	5 354 382	5 420 878	5 375 479	5 221 099	5 164 026
% udział pożyczek i kredytów powyżej 12 miesięcy w kredytach ogółem	70,93%	71,71%	71,47%	71,23%	73,87%
% udział pożyczek i kredytów w aktywach kas	51,83%	53,34%	53,67%	52,76%	54,11%

Wykres 5. Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł) – kasy działające

³ Światowa Rada Związków Kredytowych, której członkiem są kasy, rekomenduje utrzymywanie 70% – 80% aktywów w portfelu kredytowym.

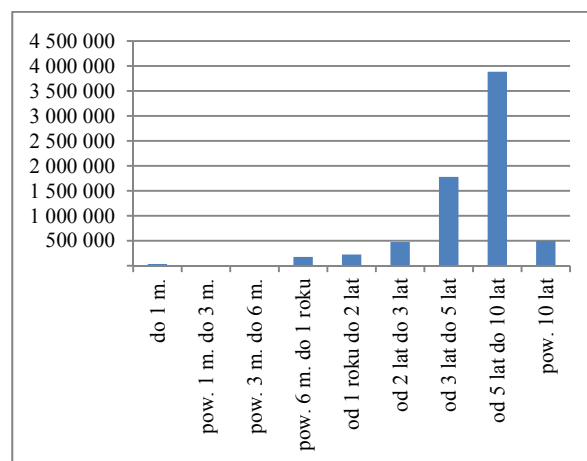
⁴ Wartość pożyczek i kredytów netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących.

Biorąc pod uwagę strukturę portfela kredytowego według terminów pierwotnych (okresów, na jaki została zawarta umowa) w kasach dominują kredyty udzielane na okres od 5 do 10 lat, które stanowią 54,8% portfela, przy tym wartość kredytów udzielonych na okres powyżej 5 lat stanowiła na koniec pierwszego kwartału 2015 r. 61,9% wartości portfela kas. Struktura portfela kredytowego według terminów zapadalności uległa istotnej zmianie po 2012 r., ponieważ do października 2012 r. kasy mogły udzielać kredyty i pożyczki wyłącznie na okres do 5 lat. W stosunku do roku 2013 udział kredytów z terminem pierwotnym powyżej 5 lat wzrósł o 14,2 p.p. W połączeniu ze spadającymi stopami procentowymi wydłużanie terminu okresu pożyczki lub kredytu pozwala na zwiększenie zdolności kredytowej klienta, gdyż wielkość raty miesięcznej maleje. Działanie to w długim okresie prowadzić może jednak do wzrostu ryzyka w kasach związanego przede wszystkim z niedopasowaniem terminów zapadalności aktywów oraz wymagalności pasywów, zwłaszcza przy niskich funduszach własnych.

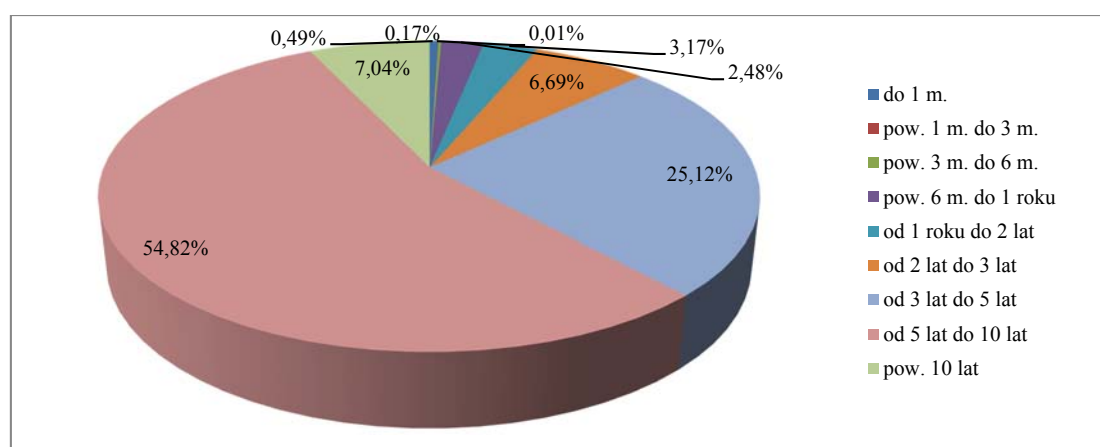
Tabela 3. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) – kasy działające

Wyszczególnienie	12.2013	06.2014	12.2014	03.2015
do 1 m.	52 291	47 917	39 034	34 855
pow. 1 m. do 3 m.	3 342	2 620	1 467	699
pow. 3 m. do 6 m.	12 935	12 030	9 709	11 951
pow. 6 m. do 1 roku	261 000	224 415	205 215	176 115
od 1 roku do 2 lat	278 223	266 783	247 073	224 922
od 2 lat do 3 lat	640 857	571 848	521 693	474 416
od 3 lat do 5 lat	2 896 258	2 352 558	1 998 249	1 780 116
od 5 lat do 10 lat	3 254 906	3 606 502	3 873 213	3 885 378
powyżej 10 lat	528 214	497 545	518 450	499 115
Razem	7 928 025	7 582 218	7 414 103	7 087 566

Wykres 6. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) - marzec 2015 r. - kasy działające

Wykres 7. Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (marzec 2015 r.) – kasy działające

W strukturze podmiotowej portfela kredytowego kas na koniec marca 2015 r. dominowały należności od osób fizycznych - ponad 98% wartości portfela. Blisko 1% stanowiły kredyty

dla przedsiębiorców indywidualnych, a udziały kredytów dla rolników indywidualnych oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw stanowiły łącznie 0,5% wartości portfela. Struktura podmiotowa portfela wynika głównie z ograniczeń ustawy o skok z 1995 r. co do grup klientów, którzy mogli zostać członkami kas, a w konsekwencji mogli korzystać z ich usług⁵.

Tabela 4. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	12.2013		12.2014		03.2015	
	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział	Wartość kredytów netto	% udział
MSP	11 883	0,2%	9 275	0,1%	9 935	0,1%
Przedsiębiorcy indywidualni	91 462	1,2%	62 174	0,8%	58 124	0,8%
Osoby prywatne	7 577 369	98,0%	7 204 785	98,3%	6 869 251	98,3%
Rolnicy indywidualni	48 032	0,6%	29 003	0,4%	27 546	0,4%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 305	0,0%	25 183	0,3%	26 075	0,4%
Razem ⁶	7 730 051	100,0%	7 330 420	100,0%	6 990 931	100,0%

Z analizy struktury przedmiotowej portfela kredytowego kas prowadzących działalność na koniec marca 2015 r. wynika, że 80,8% stanowią kredyty konsumpcyjne, w tym głównie gotówkowe, 16% stanowią kredyty na nieruchomości⁷, 2% to kredyty w rachunku bieżącym, a 1,2% stanowią kredyty operacyjne i inwestycyjne.

Tabela 5. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	12.2013		12.2014		03.2015	
	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział	Wartość kredytów	% udział
Inwestycyjne	11 417	0,1%	33 013	0,5%	33 112	0,5%
Operacyjne	77 888	1,0%	51 717	0,7%	51 732	0,7%
Konsumpcyjne	5 043 833	65,2%	5 741 398	78,3%	5 645 496	80,8%
W rachunku bieżącym	212 049	2,7%	164 646	2,2%	140 052	2,0%
Na nieruchomości	2 384 863	30,9%	1 339 645	18,3%	1 120 539	16,0%
Razem ⁸	7 730 051	100,0%	7 330 420	100,0%	6 990 931	100,0%

⁵ Do 27 października 2012 r. (data wejścia w życie ustawy o skok z 2009 r.) członkami kas mogły być wyłącznie osoby fizyczne.

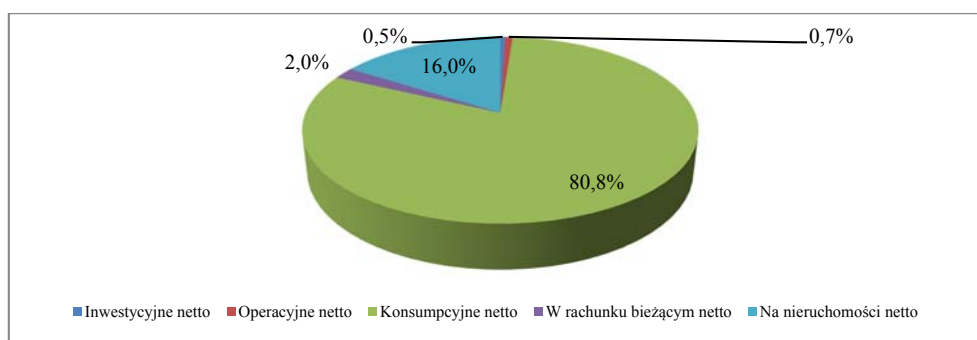
⁶ Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

⁷ Zgodnie z instrukcją uzupełniającą do tabel sprawozdawczych, do kredytów na nieruchomości zaliczane są:

- kredyty na nieruchomości mieszkaniowe
- kredyty na nieruchomości komercyjne - są to kredyty i pożyczki na zakup lub budowę powierzchni biurowej.
- kredyty na nieruchomości pozostałe – kredyty i pożyczki na nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę budynku, budowli, lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub nabycie spółdzielczego prawa do lokalu o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym, bądź użytkowym oraz na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku lub budowli o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym lub użytkowym.

⁸Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

Wykres 8. Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (marzec 2015 r.) – kasy działające

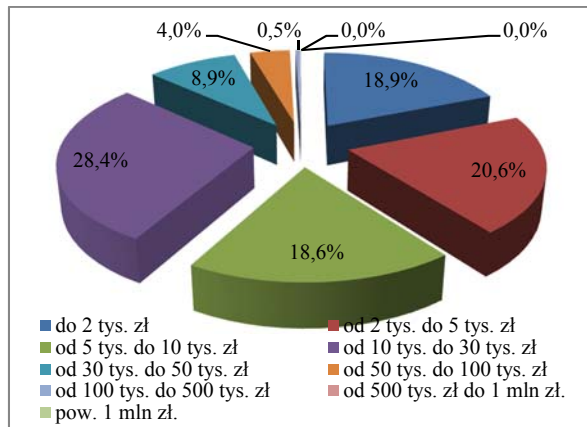

W strukturze wartościowej portfela kredytowego kas dominują kredyty o wartości od 10 tys. zł do 50 tys. zł, które stanowiły na koniec pierwszego kwartału 2015 r. 56,5% wartości całego portfela. Na uwagę zasługuje utrzymujący się duży udział portfela kredytów i pożyczek o kwocie przekraczającej 100 tys. zł, które stanowiły 10,4% wartości całego portfela. Począwszy od II połowy 2013 r. obserwowany jest stały spadek liczby rachunków kredytowych, w pierwszym kwartale 2015 r. o 147 tys., tj. ponad 20%. Dla porównania w całym 2014 roku spadek wyniósł 131 tys., co stanowiło 15% ogółu rachunków kredytowych. Częściowo związane było to ze sprzedażą przez niektóre kasy wierzytelności przeterminowanych.

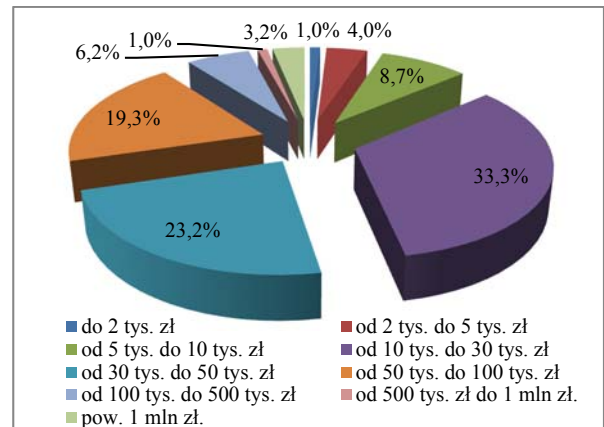
Tabela 6. Struktura portfela kredytowego – kasy działające

	Grudzień 2013			Grudzień 2014			Marzec 2015		
	Ilość	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje	Ilość	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje	Ilość	Wartość (tys. zł)	W tym restrukturyzacje
Razem	865 385	7 928 025	634 147	733 826	7 414 103	584 281	686 908	7 087 566	513 799
do 2 tys. zł	199 516	123 320	3 596	144 854	81 805	2 018	129 994	71 545	8 717
od 2 do 5 tys. zł	200 980	404 491	15 561	156 523	315 384	10 045	141 668	286 631	8 335
od 5 do 10 tys. zł	151 445	718 864	26 751	134 421	649 305	20 170	128 062	619 945	17 013
od 10 do 30 tys. zł	220 800	2 717 985	170 531	203 932	2 471 030	148 646	195 355	2 356 672	119 657
od 30 do 50 tys. zł	64 103	1 766 790	124 664	63 477	1 730 900	129 913	61 160	1 647 735	105 552
od 50 do 100 tys. zł	25 381	1 382 850	92 359	27 136	1 405 148	107 605	27 168	1 369 591	95 341
od 100 do 500 tys. zł	2 867	424 576	53 419	3 170	444 858	50 504	3 233	442 905	54 896
od 500 tys. zł do 1 mln zł	140	85 697	16 516	166	73 922	22 216	126	68 260	21 858
pow. 1 mln zł	153	303 451	130 749	147	241 751	93 164	142	224 281	82 430

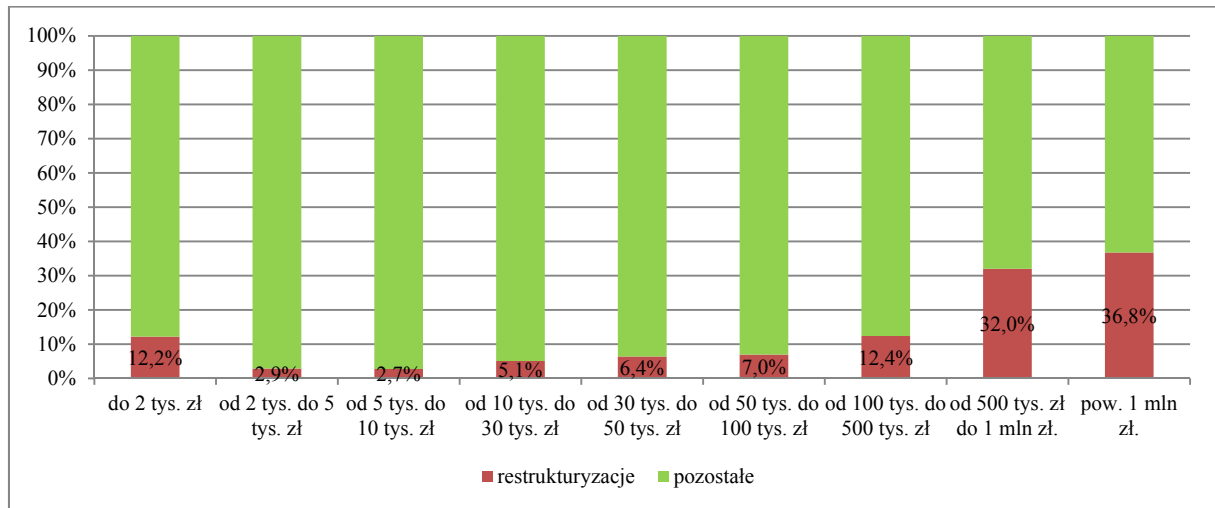
Wykres 9. Struktura portfela kredytowego wg ilości (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 10. Struktura portfela kredytowego wg kwoty (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 11. Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfelu (marzec 2015 r.) – kasy działające

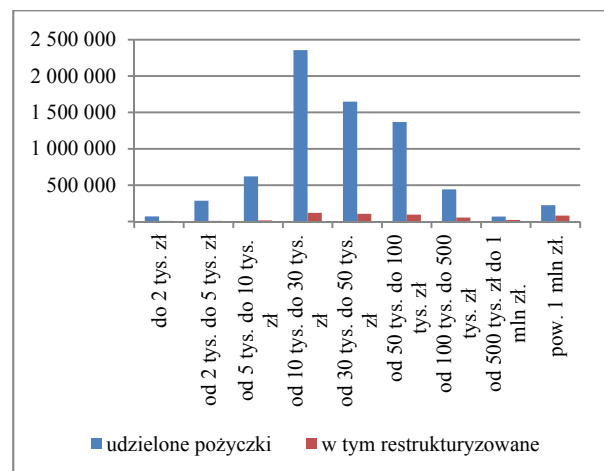

Należności restrukturyzowane w kasach stanowią blisko 7,2% wartości całego portfela kredytowego. Jednocześnie kredyty restrukturyzowane o wartości powyżej 100 tys. zł stanowią 31% portfela restrukturyzowanego.

Tabela 7. Struktura portfela restrukturyzowanego (marzec 2015 r.) – kasy działające

	Ilość	Wartość (tys. zł)	Udział
Restrukturyzacje	36 576	513 799	100,0%
do 2 tys. zł	3 191	8 717	1,7%
od 2 do 5 tys. zł	5 428	8 335	1,6%
od 5 do 10 tys. zł	4 754	17 013	3,3%
od 10 do 30 tys. zł	13 212	119 657	23,3%
od 30 do 50 tys. zł	5 563	105 552	20,5%
od 50 do 100 tys. zł	2 382	95 341	18,6%
od 100 do 500 tys. zł	430	54 896	10,7%
od 500 zł do 1 mln zł	37	21 858	4,3%
pow. 1 mln zł	60	82 430	16,0%

Wykres 12. Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Pozostałe aktywa kas

Pozostałe aktywa kas (zdefiniowane dla potrzeb niniejszej analizy jako suma środków pieniężnych zgromadzonych w kasach, bankach oraz portfele instrumentów dłużnych i kapitałowych) na koniec marca 2015 r. wynosiły 4 336 mln zł i były o 641 mln zł niższe w stosunku do wielkości odnotowanej na koniec 2014 roku.

Tabela 8. Struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	Grudzień 2013		Grudzień 2014		Marzec 2015	
	Wartość netto	% udział długoterminowych aktywów	Wartość netto	% udział długoterminowych aktywów	Wartość netto	% udział długoterminowych aktywów
Długoterminowe aktywa finansowe	2 304 165		2 155 334		2 035 588	
a) udziały i akcje	1 014 982	44,0%	1 229 498	57,0%	1 234 815	60,7%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	606 790	26,3%	167 480	7,8%	96 477	4,7%
c) lokaty w Kasie Krajowej	682 392	29,6%	758 356	35,2%	704 295	34,6%
Krótkoterminowe aktywa finansowe	3 708 344	% udział krótkoterminowych aktywów	2 822 637	% udział krótkoterminowych aktywów	2 300 967	% udział krótkoterminowych aktywów
a) udziały i akcje	235 414	6,3%	235 203	8,3%	235 138	10,2%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	58 560	1,6%	34 255	1,2%	22 885	1,0%
c) inne krótkoterminowe aktywa finansowe	648 065	17,5%	517 302	18,3%	291 520	12,7%
d) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 181 479	31,9%	958 079	33,9%	767 950	33,4%
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	760 436	20,5%	511 150	18,1%	357 356	15,5%
- inne środki pieniężne	37 423	1,0%	24 070	0,9%	15 671	0,7%
- inne aktywa pieniężne	383 619	10,3%	422 859	15,0%	395 074	17,2%
e) lokaty w Kasie Krajowej	1 584 826	42,7%	1 077 797	38,2%	983 475	42,7%

W aktywach finansowych kas prowadzących działalność, na koniec marca 2015 r. dominowały lokaty w Kasie Krajowej (13,1% łącznej wartości aktywów kas), ich wartość wynosiła 1 687 mln zł. Istotną pozycję stanowiły również udziały i akcje (11,4%). W pierwszym kwartale 2015 r. obniżyła się natomiast znacząco wartość dłużnych papierów wartościowych kas, o 82 mln zł do kwoty 119 mln zł. Spadek ten spowodowany był głównie aktualizacją wartości skryptów dłużnych oraz sprzedażą przez część kas posiadanego portfela tych papierów w zamian za akcje lub udziały spółek prawa handlowego, a także sprzedażą obligacji. Łączna wartość dłużnych papierów wartościowych na koniec marca 2015 r. stanowiła 0,9% wartości aktywów kas i w portfelu tym dominowały obligacje Skarbu Państwa (112 mln zł).

Zgodnie z art. 37 ustawy o skok, kasy zobowiązane są do inwestowania swoich środków pieniężnych z najwyższą starannością. Ustawa dopuszcza następujące formy inwestycji:

- 1) obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 2) lokaty, wkłady lub udziały w Kasie Krajowej;

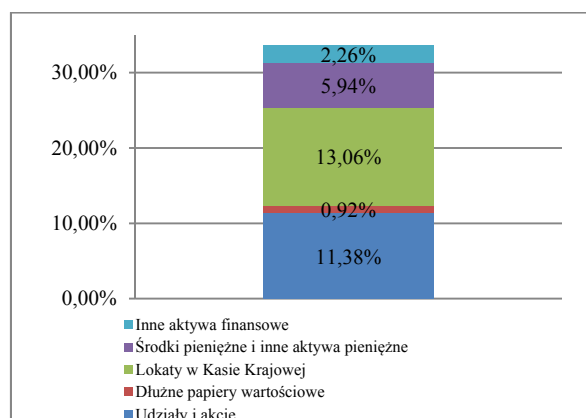
- 3) lokaty w bankach;
- 4) jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (j.t. Dz. U. z 2014 r. poz. 157 ze zm.);
- 5) inne kategorie lokat i inwestycji, za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Pomimo wskazanych powyżej ograniczeń, udziały i akcje kas w podmiotach o różnej formie prawnej – zgodnie ze sprawozdawczością na koniec marca 2015 r. – stanowiły 60,7% finansowych aktywów długoterminowych i 10,2% aktywów krótkoterminowych. Ogółem wartość udziałów i akcji stanowiła 11,4% wartości aktywów kas. Posiadane przez niektóre kasy pakiety akcji i udziałów pochodziły głównie z transakcji wniesienia aportem do nowo utworzonych spółek celowych majątku kas, a także zorganizowanych części przedsiębiorstw.

Tabela 9. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Składniki aktywów finansowych	Wartość	% udział w aktywach ogółem
udziały i akcje	1 469 953	11,38%
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	119 362	0,92%
lokaty w Kasie Krajowej	1 687 770	13,06%
środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	767 950	5,94%
inne aktywa finansowe	291 520	2,26%
Aktywa ogółem	12 920 586	

Wykres 13. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (marzec 2015 r.) – kasy działające

Rozdział 4 Jakość portfela kredytowego

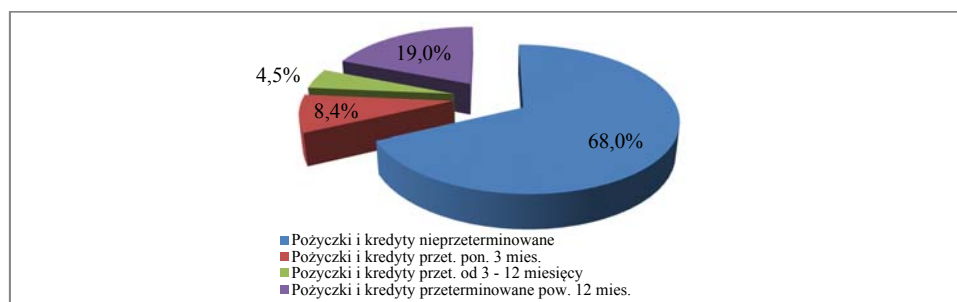
Zgodnie ze sprawozdawczością kas, wartość kredytów przeterminowanych⁹ na koniec marca 2015 r. wynosiła 2 825 mln zł (tj. 31,95% portfela kredytowego brutto), z czego 1 681 mln zł stanowiły kredyty, których okres przeterminowania wynosił powyżej 12 miesięcy. Dane te nie obejmują kredytów przeterminowanych sprzedanych w latach 2012 – 2014. W pierwszym kwartale 2015 roku kasy dokonały sprzedaży portfeli wierzytelności kredytowych o wartości 337 mln zł brutto, z czego 317 mln zł stanowiły kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy.

Tabela 10. Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	Grudzień 2013		Grudzień 2014		Marzec 2015		Zmiana
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
Pożyczki i kredyty brutto	9 778 173	100,00%	9 283 429	100,00%	8 840 850	100,00%	-442 579
Pożyczki i kredyty nieprzeterminowane	6 733 889	68,87%	6 177 406	66,54%	6 015 824	68,05%	-161 582
Pożyczki i kredyty przeterminowane	3 044 284	31,13%	3 106 023	33,46%	2 825 026	31,95%	-280 998
Pożyczki i kredyty przeterminowanych. pon. 3 mies.	652 348	6,67%	798 679	8,60%	742 349	8,40%	-56 330
Pożyczki i kredyty przeterminowanych od 3 do 12 mies.	447 478	4,58%	453 570	4,89%	401 545	4,54%	-52 025
Pożyczki i kredyty przeterminowanych pow. 12 mies.	1 944 458	19,89%	1 853 774	19,97%	1 681 131	19,02%	-172 643
odpis aktualizujący utworzony	1 970 378	x	1 911 535	x	1 765 973	x	-145 562

W celu zabezpieczenia ryzyka kredytowego kasy na koniec marca 2015 r. utworzyły odpisy aktualizujące należności w wysokości blisko 1 766 mln zł. Uwagę zwraca spadek wartości kredytów przeterminowanych o 281 mln zł, tj. o 9%. Jednocześnie, w pierwszym kwartale 2015 r. wartość portfela pożyczek i kredytów kas prowadzących działalność obniżyła się o 442 mln zł, tj. o 4,7%, przy czym spadek wartości kredytów przeterminowanych związany był głównie ze sprzedażą części portfeli wierzytelności. Gdyby nie dokonana sprzedaż wierzytelności przeterminowanych, wartość tego portfela wzrosłaby o ok. 56 mln zł.

Wykres 14. Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec marca 2015 r. – kasy działające

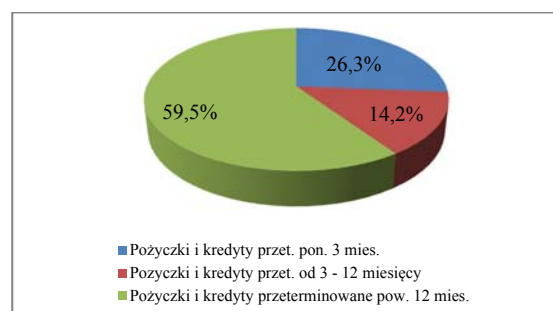

⁹ Za kredyty przeterminowane uznano wszystkie kredyty które mają opóźnienie w płatności min. 1 dzień.

Tabela 11. Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość	Udział
Pożyczki i kredyty przeterminowane pon. 3 mies.	742 349	26,28%
Pożyczki i kredyty przeterminowane od 3 do 12 mies.	401 545	14,21%
Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.	1 681 131	59,51%
Pożyczki i kredyty przeterminowane ogółem	2 825 026	100,00%

Wykres 15. Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (marzec 2015 r.) – kasy działające

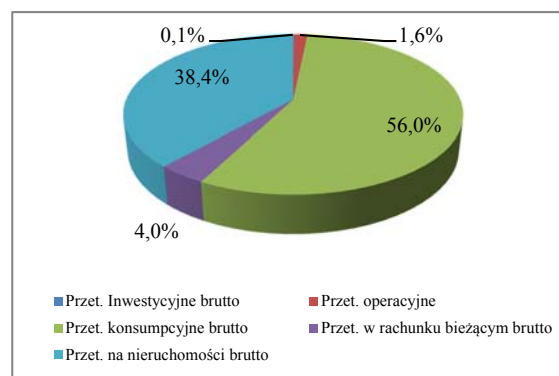

W portfelu kredytowym przeterminowanym kas prowadzących działalność – zgodnie z informacjami sprawozdawczymi – znaczące pozycje zajmują pożyczki i kredyty konsumpcyjne i na nieruchomości - stanowią one odpowiednio 56% i 38,4% wartości portfela kredytów przeterminowanych.

Tabela 12. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wielkość	Udział % w portfelu kredytów zagrożonych
Inwestycyjne	1 704	0,1%
Operacyjne	43 913	1,6%
Konsumpcyjne	1 582 142	56,0%
W rachunku bieżącym	113 088	4,0%
Na nieruchomości	1 084 178	38,4%
Suma kredytów przeterminowanych	2 825 026	100,0%

Wykres 16. Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (marzec 2015 r.) – kasy działające

Biorąc pod uwagę strukturę podmiotową pożyczek i kredytów przeterminowanych, największy udział (97,8%) stanowią kredyty udzielone osobom fizycznym.

Tabela 13. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie kredytów przeterminowanych w podziale na podmioty	Kredyty i pożyczki brutto ¹⁰ (tys. zł)	Kredyty i pożyczki przeterminowane brutto (tys. zł)	Udział % w portfelu kredytów	Udział % w portfelu kredytów przeterminowanych
Małe i średnie przedsiębiorstwa	14 711	7 780	52,88%	0,28%
Przedsiębiorcy indywidualni	82 788	44 307	53,52%	1,57%
Osoby prywatne	8 682 046	2 762 018	31,81%	97,77%
Rolnicy indywidualni	35 230	10 921	31,00%	0,39%
Instytucje niekomercyjne	26 075	0	0,00%	0,00%
Pożyczki i kredyty przeterminowane ogółem	8 840 850	2 825 026	31,95%	100,00%

Rozwój działalności depozytowej stwarzał presję na wzrost działalności kredytowej, co – wobec zidentyfikowanych słabości w zarządzaniu ryzykiem, w tym głównie kredytowym

¹⁰ Bez uwzględnienia wartości odpisu aktualizującego.

– prowadziło do wzrostu poziomu należności przeterminowanych. W pierwszym kwartale 2015 roku wartość kredytów przeterminowanych obniżyła się o około 9% (przy jednoczesnym spadku wartości całego portfela kredytowego o 4,7%), jednakże spadek ten jest głównie konsekwencją sprzedaży części portfela kredytów przeterminowanych na łączną kwotę ponad 337 mln zł. Wartość kredytów przeterminowanych ma istotny wpływ na wyniki finansowe kas oraz ich efektywność. Znaczący udział należności przeterminowanych w portfelu kredytowym powoduje, że sytuacja niektórych kas nie poprawia się, pomimo obniżenia kosztów bieżących oraz otrzymania pomocy z Kasy Krajowej.

W założeniu kasy miały obsługiwać wyłącznie członków, których znają i którzy wywodzą się z tej samej, powiązanej więzią społeczności, a wartość jednostkowa udzielanych kredytów nie miała być wysoka. Dynamiczny rozwój niektórych kas doprowadził jednak do sytuacji, w której w skrajnych przypadkach obsługują one po kilkaset tysięcy członków z różnych środowisk, praktycznie niepołączonych więzią (zawodową, środowiskową). Niektóre kasy, szczególnie z grupy dużych kas, udzielają pożyczki i kredyty o wartościach przekraczających 100 tys. zł, co rodzi dodatkowe ryzyko dużych zaangażowań. Istotnym elementem ryzyka jest liczba członków/klientów przypadających na jednego zatrudnionego pracownika, która może powodować, że analiza ryzyka kredytowego w tej grupie kas jest sporządzana w sposób istotnie uproszczony. Inaczej sytuacja kształtuje się w małych kasach, w których zachowana została rzeczywista więź pomiędzy członkami. W tych kasach jakość portfela należności na tle całego sektora skok jest najlepsza (kredyty zagrożone nie przekraczają 1% wartości całego portfela).

Sprzedaż wierzytelności

Według danych sprawozdawczych wartość brutto sprzedanych portfeli kredytów i pożyczek kas prowadzących działalność na koniec marca 2015 r. wyniosła 2 660 mln zł i wzrosła w stosunku do końca 2014 r. o 337 mln zł, tj. o ponad 14,5%. Największą część sprzedanego portfela stanowiły wierzytelności przeterminowane powyżej 3 miesięcy (98%), z tego prawie 70% była przeterminowana powyżej 12 miesięcy. Wartość netto (po uwzględnieniu wartości utworzonego odpisu aktualizującego na dzień sprzedaży) portfela sprzedanych wierzytelności wynosiła 409 mln zł.

Tabela 14. Struktura sprzedanych wierzytelności tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość sprzed. wierzytelności ogółem (w tys.)	Udział %	Wartość sprzedana w roku 2015 (tys. zł)
Wartość brutto sprzedanych kredytów, w tym	2 660 525	100%	337 056
Kredyty nieprzeterminowane		0,0%	
Kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	48 024	1,8%	134
Kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	752 004	28,3%	19 771
Kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	1 859 944	69,9%	317 151
Wartość netto sprzedanych kredytów	409 750		20

W zamian za sprzedane wierzytelności kasy otrzymywały papiery dłużne lub/i środki pieniężne, jednocześnie część kas dokonała sprzedaży wierzytelności z odroczonym terminem płatności.

Według danych sprawozdawczych kas prowadzących działalność na koniec marca 2015 r. wartość bilansowa papierów dłużnych otrzymanych w zamian za sprzedane przeterminowane wierzytelności wynosiła 4 mln zł i stanowiła 0,03% wartości aktywów kas ogółem. Na koniec marca 2015 r. wartość odpisu aktualizującego skrypty dłużne wynosiła 491 mln zł i stanowiła 99,2% wartości bilansowej brutto tych papierów.

Ponadto kasy wykazały należności w wysokości 99 mln zł, powstałe w wyniku zbycia wierzytelności z odroczonym terminem płatności i dokonały aktualizacji wartości tych należności o kwotę 75,4 mln zł. W rezultacie wartość bilansowa tych należności wynosiła 23,6 mln zł. Podkreślenia wymaga, iż termin spłaty tych należności w wielu przypadkach został odroczony na okresy od kilku do kilkunastu lat.

Tabela 15. Skrypty dłużne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	03.2015	% udział do aktywów ogółem
Wartość skryptów dłużnych	3 981	0,03%
Wartość nieopłaconych należności ze zbycia wierzytelności	23 594	0,18%
Aktywa ogółem	12 920 586	100%

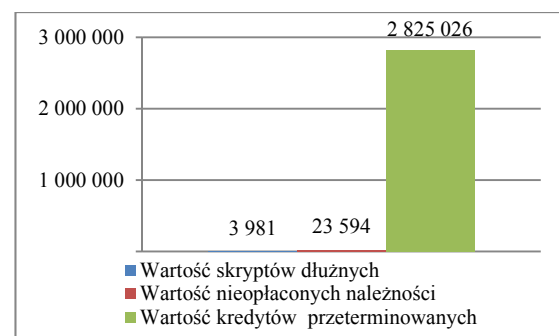
Wykres 17. Udział skryptów dłużnych w aktywach ogółem (marzec 2015 r.) – kasy działające

Tabela 16. Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie		Procent o jaki może wzrosnąć wartość kredytów zagrożonych
Wartość skryptów dłużnych	3 981	0,14%
Wartość nieopłaconych należności ze zbycia wierzytelności	23 594	0,84%
Wartość kredytów przeterminowanych	2 825 026	

Wykres 18. Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Rozdział 5 Sytuacja płynnościowa kas

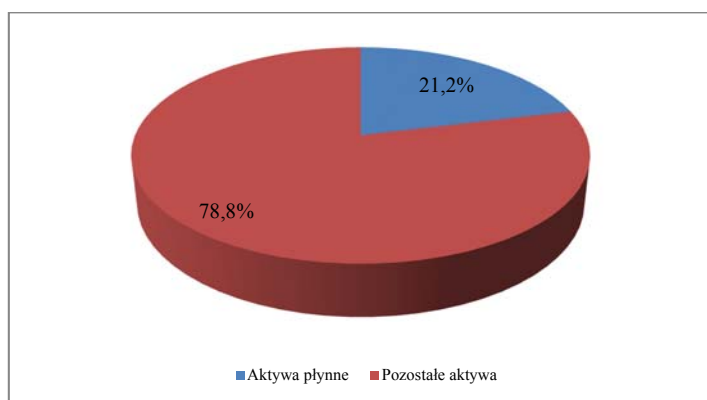
Na podstawie art. 38 ustawy o skok, kasy zobowiązane są do utrzymywania 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego w postaci rezerwy płynnej zgromadzonej w formie gotówki, środków ulokowanych w Kasie Krajowej lub zainwestowanych w jednostki uczestnictwa rynku pieniężnego.

Na koniec marca 2015 r. kasy prowadzące działalność utrzymywały aktywa płynne na poziomie 2,7 mld zł i środki te stanowiły 21,2% łącznej ich wartości aktywów. W pierwszym kwartale 2015 r. zaobserwowano spadek środków płynnych, który związany był ze zmniejszeniem wartości depozytów. Wartość środków płynnych spadła w tym okresie o 594 mln zł, tj. o 17,8%. Dla porównania, w całym roku 2014 środki płynne zmniejszyły się o kwotę 810 mln zł, tj. o 19,6%.

Tabela 17. Wartość środków płynnych w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015	zmiana w okresie 3 miesięcy	zmiana % w okresie 3 miesięcy
Aktywa płynne	3 651 820	3 331 483	3 342 225	3 330 357	2 736 221	-594 137	-17,8%
Pozostałe Aktywa	10 911 663	10 838 981	10 670 766	10 564 335	10 184 365	-379 970	-3,6%
Aktywa w sumie	14 563 483	14 170 464	14 012 991	13 894 693	12 920 586	-974 107	-7,0%

Wykres 19. Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem - marzec 2015 r. – kasy działające

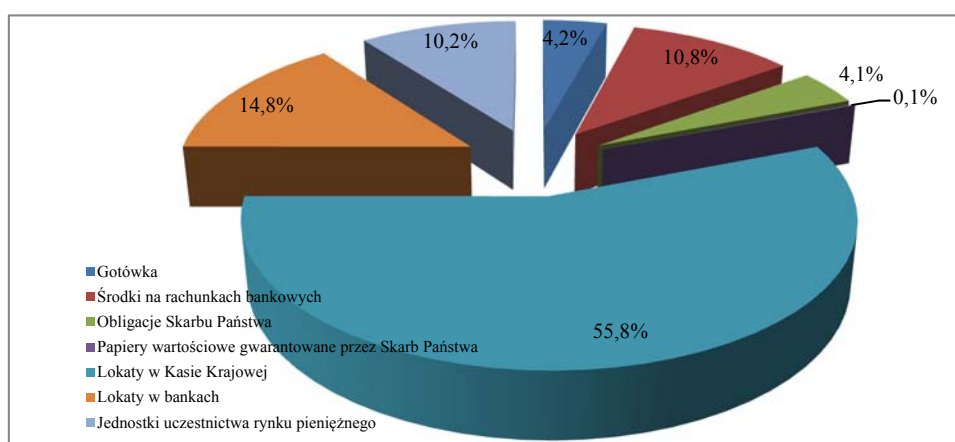
Kasy lokowały środki płynne głównie w Kasie Krajowej i w bankach, na lokatach i na bieżących rachunkach oraz w jednostkach uczestnictwa rynku pieniężnego. Za niewielką część środków nabyły obligacje Skarbu Państwa i papiery dłużne gwarantowane przez Skarb Państwa.

Źródłem finansowania działalności kas są depozyty ich członków. Kasy mają prawną możliwość uzyskania wsparcia finansowego z Kasy Krajowej w formie kredytów płynnościowych, jednak w pierwszym kwartale 2015 r. nie korzystały z tej formy zasilania. Ze względu na strukturę finansowania, kasy utrzymywały dużą nadwyżkę środków płynnych.

Tabela 18. Środki płynne w tys. zł – kasy działające

Rodzaj	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Gotówka	114 206	112 686	116 471	114 766	113 797
Środki na rachunkach bankowych	614 582	548 516	515 064	454 629	296 044
Obligacje Skarbu Państwa	119 551	123 933	103 450	123 182	112 073
Papiery gwarantowane przez Skarb Państwa	2 940	2 983	3 027	2 858	3 286
Lokaty w Kasie Krajowej	1 791 038	1 622 331	1 734 611	1 676 293	1 527 361
Lokaty w bankach	446 575	390 640	367 009	444 981	404 279
Jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego	562 927	530 394	502 594	513 648	279 381
Razem	3 651 820	3 331 483	3 342 225	3 330 357	2 736 221

Wykres 20. Struktura środków płynnych kas - stan na koniec marca 2015 r. – kasy działające

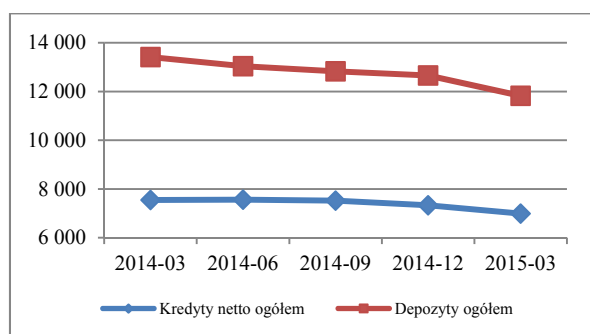

W kasach występuje istotna różnica pomiędzy kwotą pozyskanych depozytów a wartością portfela udzielonych pożyczek i kredytów.

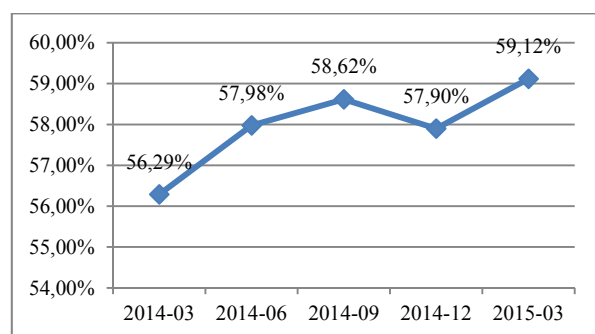
Tabela 19. Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Kredyty netto ogółem	7 548 656	7 558 928	7 521 216	7 330 420	6 990 931
Depozyty ogółem	13 411 120	13 038 047	12 831 550	12 660 346	11 825 731
Środki niewykorzystane na działalność kredytową	5 862 464	5 479 119	5 310 335	5 329 926	4 834 800
Finansowanie działalności kredytowej z depozytów	56,29%	57,98%	58,62%	57,90%	59,12%

Wykres 21. Rozwój portfela kredytów i depozytów w mln zł

Wykres 22. Relacja kredytów do depozytów ogółem

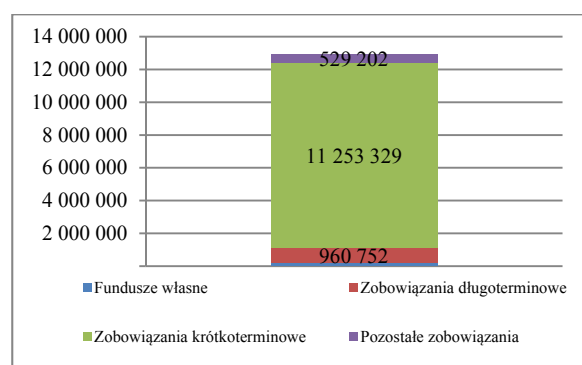
Rozdział 6 Źródła finansowania działalności kas

Według stanu na koniec marca 2015 r. głównym źródłem finansowania działalności kas były depozyty członków (przede wszystkim oszczędności osób fizycznych) w wysokości 11 825 mln zł. Łącznie depozyty członków kas stanowiły 91,5% wartości aktywów. Wartość depozytów w pierwszym kwartale 2015 roku uległa znaczącemu obniżeniu o kwotę ponad 834 mln zł. Dla porównania w całym roku 2014 wartość ta obniżyła się o ok. 1 mld zł.

Tabela 20. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość
Fundusze własne wg bilansu	177 303
Zobowiązania długoterminowe, w tym	960 752
- depozyty członkowskie	789 495
- kredyty i pożyczki	159 169
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym	11 253 329
- depozyty członkowskie	11 036 236
- kredyty i pożyczki	97 502

Wykres 23. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

W strukturze zobowiązań występują również pozostałe zobowiązania i rezerwy (6,1% aktywów), w tym kredyty zaciągnięte w Kasie Krajowej na kwotę 256 mln zł (2% aktywów kas) oraz fundusze własne wg bilansu stanowiące 1,4% wartości aktywów.

Tabela 21. Zobowiązania finansowe w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Zobowiązania finansowe wg wartości bilansowej w podziale na podmioty i produkty				
	Oszczędności	Zabezpieczenia pieniężne	Kredyty i pożyczki	w tym: środki z funduszu stabilizacyjnego	Inne
Duże przedsiębiorstwa	28				983
MSP	5 132				52
Przedsiębiorcy indywidualni	39 796	14			300
Osoby prywatne	11 737 639	4 797			16 325
Rolnicy indywidualni	28 257				12
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	10 067				
Kasa Krajowa			256 671	138 664	347
Inne					37 979
Suma	11 820 920	4 811	256 671	138 664	55 999

Struktura depozytów

Według danych sprawozdawczych kas prowadzących działalność, na koniec marca 2015 r. w strukturze depozytów dominowały depozyty z terminem wymagalności do 12 miesięcy włącznie, natomiast w ujęciu podmiotowym depozyty osób fizycznych stanowiły 99,3% depozytów ogółem.

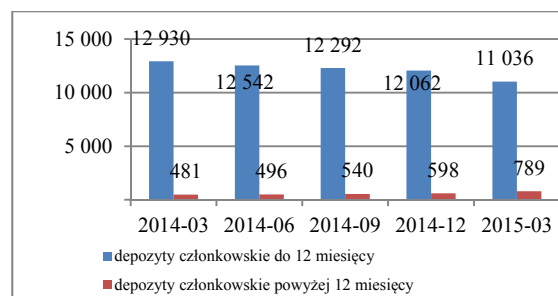
Tabela 22. Wartość depozytów w tys. zł – kasy działające

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Depozyty ogółem	13 411 120	13 038 047	12 831 550	12 660 346	11 825 731
W tym depozyty ogółem kas zobowiązanych do realizacji programów naprawczych	12 990 018	12 652 216	12 447 086	12 261 956	11 448 349
depozyty do 12 miesięcy włącznie	12 930 393	12 541 987	12 291 883	12 061 943	11 036 236
depozyty powyżej 12 miesięcy	480 727	496 060	539 667	598 403	789 495

Tabela 23. Struktura depozytów wg podmiotów (marzec 2015 r.) dane w tys. zł – kasy działające

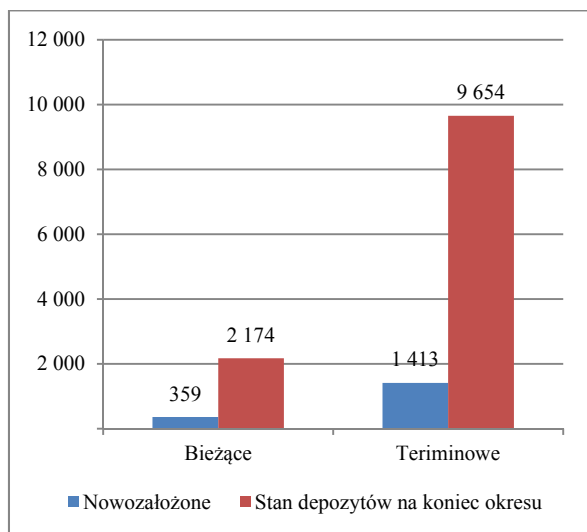
Wyszczególnienie	Wartość	% udział
Duże przedsiębiorstwa	28	0,00%
MSP	5 132	0,04%
Przedsiębiorcy indywidualni	39 810	0,34%
Osoby prywatne	11 742 436	99,30%
Rolnicy indywidualni	28 257	0,24%
Instytucje niekomercyjne	10 067	0,09%
Suma	11 825 731	100,00%

Wykres 24. Struktura depozytów w mln zł – kasy działające

Wśród zgromadzonych w kasach depozytów pod względem wartości dominowały depozyty terminowe (81,6%), natomiast liczba rachunków terminowych była istotnie niższa od liczby rachunków bieżących. Wynika to głównie ze specyfiki działania kas, które prowadzą dla swoich członków obowiązkowe rachunki służące do gromadzenia comiesięcznych oszczędności, tzw. indywidualne konta spółdzielcze. Każdy członek skok zobowiązany jest do posiadania takiego rachunku. Oprócz obowiązkowego rachunku, kasy oferują także rachunki osobiste oraz rachunki typu a'vista, a także depozyty terminowe. Wartość średniego depozytu terminowego na koniec marca 2015 r. wyniosła 21,4 tys. zł, a bieżącego 1 tys. zł.

Wykres 25. Struktura depozytów w mln zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 26. Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. (marzec 2015 r.) – kasy działające

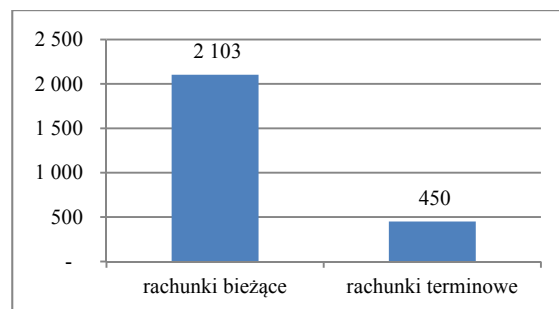
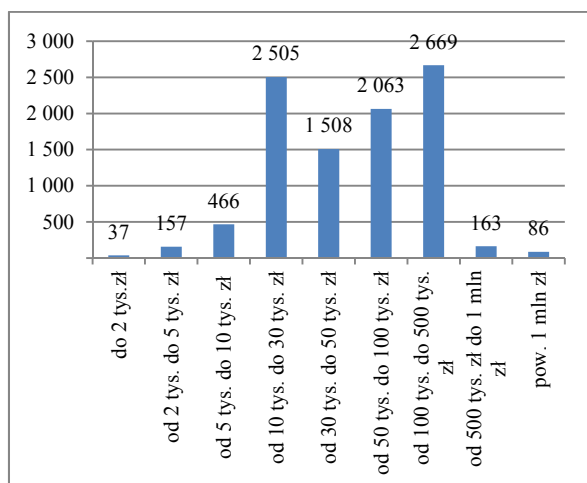

Tabela 24. Średnia wartość depozytu (marzec 2015 r.) w zł – kasy działające

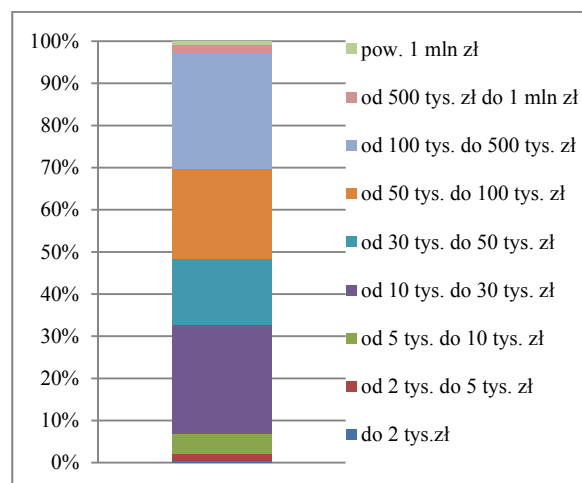
Wyszczególnienie	Terminowy	Bieżący
Wszystkie kasy	21 454	1 034
W tym: kasy objęte postępowaniem naprawczym	21 973	1 056

Wśród depozytów terminowych - pod względem ich wielkości - dominują depozyty o wartości od 100 do 500 tys. zł, które stanowią 27,7% ogółu depozytów terminowych. Depozyty te zgromadzone są na 3,7% ogółu prowadzonych rachunków. Depozyty powyżej 100 tys. zł stanowią ponad 30,2% wartości ogółem zgromadzonych depozytów. Liczba depozytów powyżej 100 tys. zł stanowi 3,7% liczby rachunków depozytów terminowych. Depozyty w przedziale od 10 tys. zł do 30 tys. zł stanowią 25,9% ogółu depozytów terminowych i zgromadzone były na 33,5% ogółu prowadzonych rachunków.

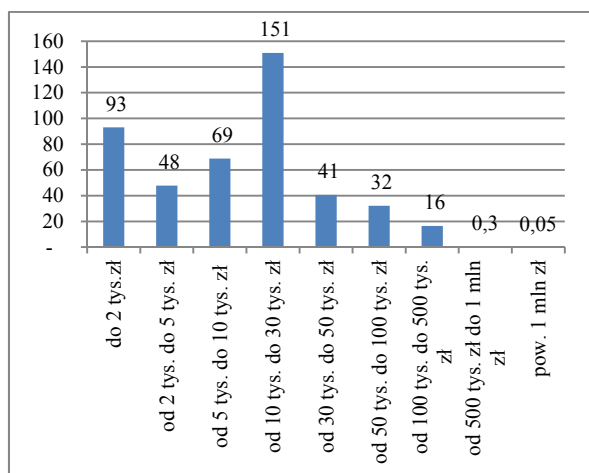
Wykres 27. Struktura depozytów wg kwoty w mln zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

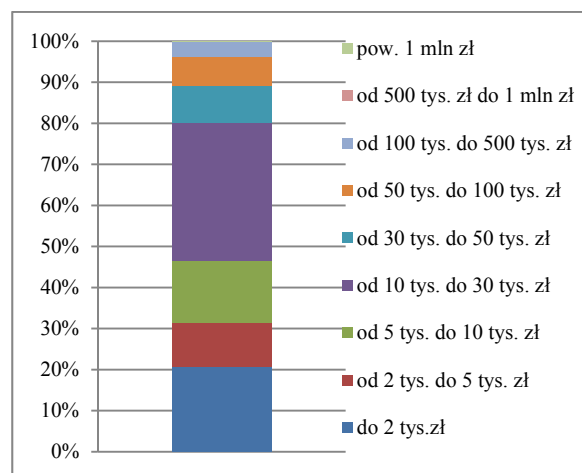
Wykres 28. Struktura depozytów wg kwoty (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 29. Struktura depozytów wg ilości rachunków w tys. (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 30. Struktura depozytów pod względem ilości rachunków (marzec 2015 2014 r.)

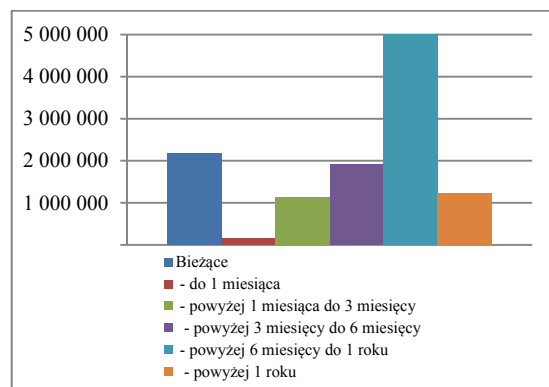

W strukturze zobowiązań z tytułu depozytów - uwzględniając terminy pierwotne - dominują zobowiązania z terminem od 6 miesięcy do 1 roku, które stanowią 44,1% zobowiązań z tytułu oszczędności członków kas.

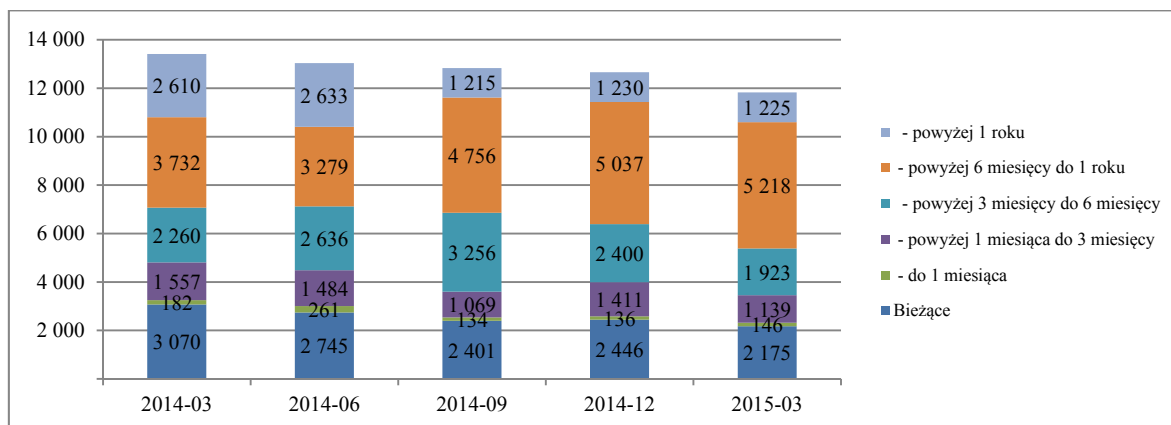
Tabela 25. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wyszczególnienie	Wartość depozytów	Udział
Bieżące	2 174 549	18,4%
Z terminem:		
- do 1 miesiąca	146 091	1,2%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 138 533	9,6%
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 923 404	16,3%
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 217 933	44,1%
- powyżej 1 roku	1 225 220	10,4%
Razem	11 825 731	100,0%

Wykres 31. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające

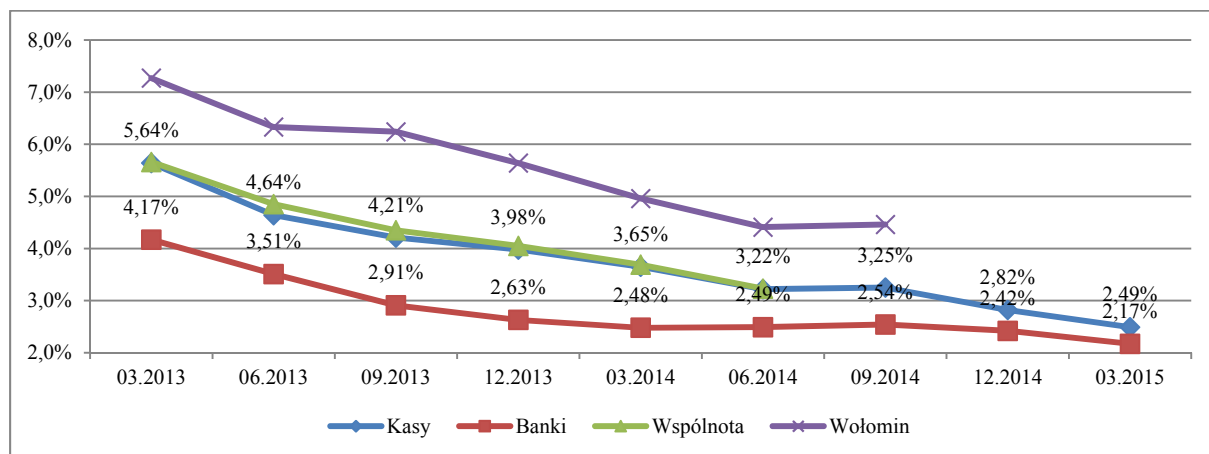

Wykres 32. Struktura depozytów wg terminów pierwotnych mln zł. – kasy działające

W pierwszym kwartale 2015 roku obniżone zostało średnie oprocentowanie depozytów w kasach. Mimo to nadal jego wartość była wyższa niż średnie oprocentowanie depozytów zgromadzonych w bankach. Na koniec marca 2015 roku średnie oprocentowanie rachunków depozytowych wyniosło 2,49% wobec 2,17% w bankach i było o 0,33 p.p. niższe niż na koniec 2014 roku. Było to związane między innymi ze spadkiem stóp procentowych.

Wykres 33. Średnie oprocentowanie depozytów w kasach i bankach

Rozdział 7 Fundusz własne i adekwatność kapitałowa

Zgodnie z art. 24 ustawy skok, do funduszy własnych kas zaliczane były:

- 1) fundusz udziałowy,
- 2) fundusz zasobowy,
- 3) fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
- 4) za zgodą KNF, środki otrzymane na zasadach zobowiązań podporządkowanych:
 - a. z Kasy Krajowej z tytułu kredytów stabilizacyjnych,
 - b. z BFG z tytułu pomocy,
 - c. z innych źródeł,
- 5) niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, jako dostępne do sprzedaży,
- 6) niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, jako dostępne do sprzedaży,
- 7) za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, dodatkowa kwota odpowiedzialności członków, w części określonej przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Fundusze własne pomniejszane są o:

- 1) stratę z lat ubiegłych,
- 2) stratę w trakcie zatwierdzania,
- 3) stratę bieżącego okresu,
- 4) niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych,
- 5) niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych,
- 6) kwotę brakujących odpisów aktualizujących,
- 7) niektóre inwestycje kapitałowe kasy w inne instytucje finansowe.

Sytuację sektora skok w zakresie adekwatności kapitałowej nadal uznać należy za trudną, na koniec marca 2015 r. wartość funduszy własnych kas prowadzących działalność w stosunku do końca 2014 r. obniżyła się o 167 mln zł, co jest związane głównie z koniecznością zaktualizowania wartości posiadanych przez kasy skryptów dłużnych oraz złą jakością portfela kredytowego. Fundusze własne uległy dalszemu uszczupleniu, a realizowana w roku 2014 i w pierwszym kwartale 2015 r. pomoc w formie dokapitalizowania części kas przez Kasę Krajową w formie objęcia udziałów nadobowiązkowych (na kwotę 146 mln zł) została w całości przeznaczona na pokrycie bieżących niedoborów. Wpływ na wielkość funduszy własnych miało także zaliczenie przez 10 kas za zgodą KNF kwoty dodatkowej odpowiedzialności członków do funduszy własnych o łącznej wartości 59,7 mln zł. Aktualnie 45 kas (spośród 50 działających) ma uwzględnioną w statucie możliwość zaliczenia do funduszy własnych dodatkowej odpowiedzialności członków, a w trakcie rozpatrywania są wnioski 15 kas. Pozytywna decyzja KNF oznacza dla członków podniesienie odpowiedzialności za powstałe w kasie straty do określonej (maksymalnie podwójnej) wysokości wpłaconych udziałów, a dla kasy możliwość zabezpieczenia przez nią roszczeń

wynikających z zobowiązań w zakresie tej dodatkowej odpowiedzialności w przypadku, gdyby zaistniała konieczność ich egzekwowania w celu pokrycia strat.

Tabela 26. Adekwatność kapitałowa kas (kasy działające)

Wyszczególnienie	Wartość (tys. zł)					Zmiana do 12.2014	
	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015	tys. zł	%
suma bilansowa	14 563 483	14 170 464	14 012 991	13 894 693	12 920 586	-974 107	-7,01%
fundusze własne wg ustawy o skok	230 625	287 093	274 425	337 874	170 945	-166 929	-49,41%
Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	675 550	665 981	658 951	638 517	614 122	-24 395	-3,82%
niedobór funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	-444 925	-378 888	-384 526	-300 643	-443 178	-142 534	47,41%
fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	-357 626	-301 158	-313 825	-293 206	-444 279	-151 073	51,52%
niedobór funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	-1 003 763	-937 727	-943 364	-900 169	-1 027 641	-127 471	14,16%

Dane prezentowane przez niektóre kasy w sprawozdawczości nie uwzględniają w pełni ustaleń z przeprowadzonych kontroli, w świetle których wyniki niektórych kas powinny zostać istotnie skorygowane, co wpływa również na poziom ich kapitałów. W okresie od stycznia 2013 r. do daty sporządzenia analizy przeprowadzono inspekcje w 25 kasach, posiadających łącznie 90,4% aktywów sektora. Wartość wyników finansowych w tych kasach zgodnie z ustaleniami UKNF powinna być skorygowana o 867 mln zł, w tym kwota korekt 615 mln zł nie została jeszcze uwzględniona w sprawozdawczości kas na koniec marca 2015 r. Wyniki przeprowadzonych dodatkowych badań zatwierdzonych sprawozdań finansowych pięciu kas (posiadających 70,5% aktywów sektora) za 2013 rok potwierdziły ustalenia inspekcji co do nieprawidłowości w wycenie aktywów tych kas. Biegły rewident oszacował wartość zgłoszonych zastrzeżeń na 995 mln zł. Kwestie te są przedmiotem odrębnych postępowań prowadzonych przez Komisję w stosunku do kas, w których przeprowadzone zostało ponowne badanie sprawozdania finansowego.

Według metodologii obliczania wymogu kapitałowego ustalonej rozporządzeniem Ministra Finansów, wymóg kapitałowy dla kas (prowadzących działalność) zgodnie ze sprawozdawczością na koniec marca 2015 r. wyniósł 614 mln zł, a niedobór kapitału wynosił 443 mln zł. Po uwzględnieniu wyników inspekcji w kasach niedobór funduszy własnych wzrósłby dodatkowo do kwoty 1 027 mln zł.

Wykazywany w sprawozdawczości współczynnik wypłacalności na koniec marca 2015 r. dla kas prowadzących działalność ukształtował się na poziomie 1,39% przy normie ustawowej 5%. Grupa 26 kas wykazała współczynnik wypłacalności na poziomie powyżej 5%, 24 kasy - poniżej wymogu ustawowego, a poziom tego współczynnika w przypadku 12 kas był ujemny.

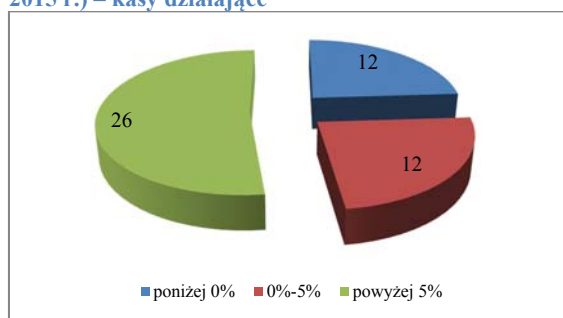
Tabela 27. Współczynnik wypłacalności kas prowadzących działalność

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
współczynnik wypłacalności	1,71%	2,16%	2,08%	2,65%	1,39%
współczynnik wypłacalności (po korektach inspekcyjnych)	-2,77%	-2,37%	-2,49%	-2,42%	-3,81%

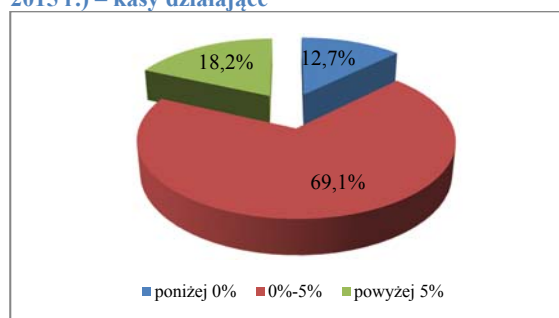
Tabela 28. Liczba działających kas pod względem poziomu współczynnika wypłacalności oraz udziały tych kas w aktywach

Poziom współczynnika wypłacalności	Liczba kas					Udział w aktywach sektora kas				
	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
poniżej 0%	15	10	9	7	12	14%	9%	8%	9%	13%
0%-5%	26	25	26	12	12	33%	30%	31%	9%	69%
powyżej 5%	10	16	16	31	26	53%	61%	61%	82%	18%

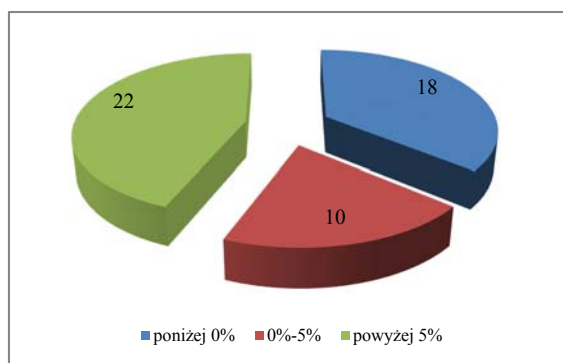
Wykres 34. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) – kasy działające

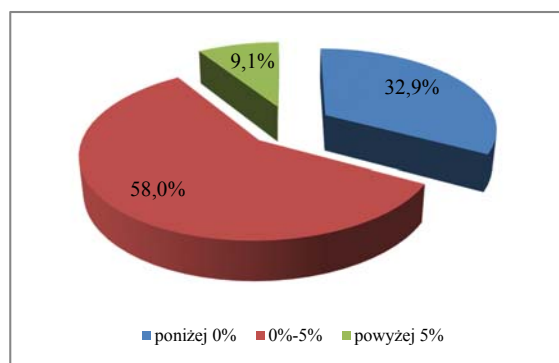
Wykres 35. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) – kasy działające

Wykres 36. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) z uwzględnieniem korekt inspekcji – kasy działające

Wykres 37. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) z uwzględnieniem korekt inspekcji – kasy działające

Rozdział 8 Wyniki sektora skok

Tabela 29. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł) – kasy działające

Lp.	Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
1	Przychody z całokształtu działalności	594 446	1 211 521	1 850 520	3 215 407	816 076
	Przychody z działalności podstawowej	426 242	858 180	1 286 767	1 740 332	333 032
	z tytułu odsetek	319 512	645 863	970 393	1 314 628	226 887
	z tytułu prowizji i opłat	100 608	200 968	299 684	398 978	103 449
	Inne	6 123	11 350	16 690	26 726	2 696
	Pozostałe przychody operacyjne	111 289	273 398	414 687	1 078 340	429 617
	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	8 735	8 757	8 690	8 694	81
	dotacje	5	223	234	243	3
	przychody z tytułu aktualizacji aktywów trwałych	60 439	161 595	262 907	863 719	377 266
	inne przychody operacyjne	42 109	102 824	142 855	205 684	52 267
	Przychody finansowe	56 915	79 943	149 066	396 735	53 426
	odsetki	19 126	38 128	58 895	75 361	23 637
	aktualizacja wartości inwestycji	3 504	8 680	22 710	226 960	8 009
	zysk ze zbycia inwestycji	33 760	25 927	32 435	33 376	9 917
	Inne	525	7 203	12 436	36 527	3 559
2	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	605 274	1 243 028	1 908 239	3 343 497	915 341
	Koszty działalności operacyjnej	316 409	649 522	981 393	1 305 608	284 477
	z tytułu odsetek	118 143	218 493	315 272	407 319	80 953
	z tytułu opłat i prowizji	645	1 253	4 763	7 276	2 980
	amortyzacja	4 393	8 645	12 911	17 148	4 031
	zużycie materiałów i energii	5 377	10 241	14 308	19 172	4 441
	usługi obce	111 007	244 209	389 516	522 591	113 193
	podatki i opłaty	1 154	2 246	3 278	4 411	1 102
	wynagrodzenia	43 280	90 444	134 625	179 161	44 919
	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 167	18 893	27 505	36 543	9 366
	pozostałe koszty rodzajowe	20 170	53 608	78 319	111 654	23 414
	Inne	3 073	1 490	895	334	80
	Pozostałe koszty operacyjne	243 156	517 489	777 388	1 049 351	277 840
	strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	97	273	327	580	150
	odpisy z tytułu aktualizacji wartości kredytów, pożyczek i innych	202 446	431 882	644 188	865 087	244 322
	inne koszty operacyjne	40 613	85 333	132 874	183 685	33 368
	Koszty finansowe	45 709	76 017	149 459	988 538	353 024
	odsetki	299	1 507	4 347	5 969	11 684
	strata ze zbycia inwestycji				190 842	25
	aktualizacja wartości inwestycji	45 309	50 001	116 036	245 089	78 988
	Inne	100	24 508	29 075	546 638	262 326
3	Wynik z działalności podstawowej, w tym	109 833	208 658	305 374	434 724	48 555
	Wynik z tytułu odsetek	201 368	427 370	655 120	907 310	145 934
	Wynik z tytułu opłat i prowizji	99 963	199 715	294 921	391 702	100 469
4	Wynik z działalności operacyjnej, w tym	-22 034	-35 433	-57 326	463 713	200 332
	Różnica z aktualizacji wartości kredytów i pożyczek	-142 007	-270 288	-381 280	-1 367	132 944
5	Wynik z działalności gospodarczej	-10 828	-31 507	-57 720	-128 091	-99 265
6	Wynik finansowy brutto	-10 828	-31 507	-57 720	-128 109	-99 260
7	Podatek dochodowy	5 552	4 890	6 810	14 417	998
8	Wynik finansowy netto	-16 379	-36 397	-64 530	-142 527	-103 111

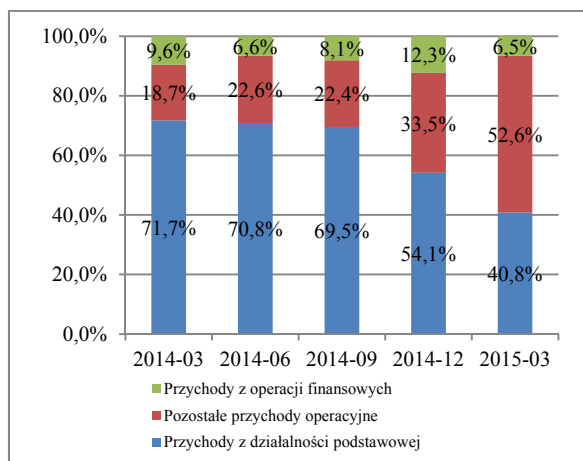
Przychody

Przychody kas prowadzących działalność wynikały głównie z działalności podstawowej, niemniej w wyniku przeprowadzonych jednorazowych transakcji dotyczących sprzedaży wierzytelności istotną wartość miały także pozostałe przychody operacyjne. Przychody z tytułu odsetek obniżyły się o ponad 92 mln zł, tj. o 29% w stosunku do marca 2014 roku, co związane było głównie z obniżką rynkowych stóp procentowych oraz spadkiem wartości portfela kredytowego. Dla porównania, w całym roku 2014 spadek tych przychodów wyniósł 82 mln zł. W omawianym okresie wystąpiły także pojedyncze transakcje o charakterze jednorazowym niezwiązane z działalnością podstawową kas, a polegające na sprzedaży portfeli przeterminowanych kredytów i pożyczek. W wyniku tych transakcji przychody kas były wyższe o ponad 330 mln zł. W konsekwencji udział przychodów z działalności podstawowej spadł z 54,2% na koniec 2014 roku do 40,8% na koniec marca 2015 roku, a udział przychodów z działalności operacyjnej zwiększył się do 52,6%. W związku ze sprzedażą wierzytelności kasy rozwiązały wcześniej utworzone odpisy aktualizujące. Różnica z aktualizacji wartości kredytów i pożyczek wyniosła 133 mln zł - w porównaniu do (-)142 mln w pierwszym kwartale 2014 roku.

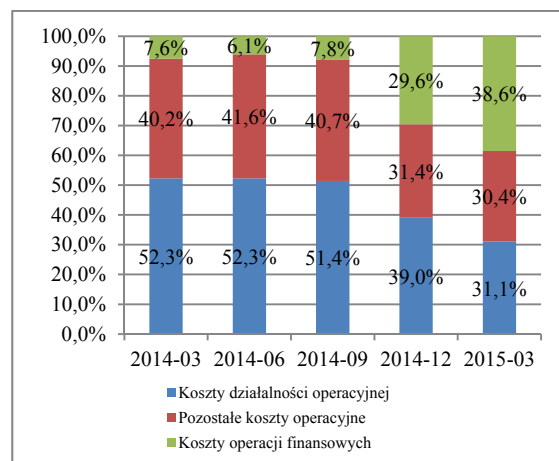
Koszty

Na koniec marca 2015 r. zmianie uległa także struktura kosztów, co było związane z opisanymi wyżej jednorazowymi transakcjami, których wartość odnoszona jest na koszty finansowe. Udział kosztów operacji finansowych w kosztach wzrósł do 38,6%. Koszty działalności operacyjnej stanowiły 31,1% kosztów, a ich udział w strukturze kosztów spadł o 7,9 p.p. z 39% na koniec 2014 r. Powyższa zmiana struktury kosztów związana była także z procesem dostosowywania stóp procentowych do poziomów sektora finansowego oraz obniżką podstawowych stóp procentowych NBP na początku marca 2015 r. dokonaną przez Radę Polityki Pieniężnej. Znaczący udział pozostałych kosztów operacyjnych związany był z pogarszającą się jakością portfela kredytowego i wynikającą z tego konsekwencją tworzenia odpisów aktualizujących przeterminowane należności.

Wykres 38. Struktura przychodów z działalności SKOK

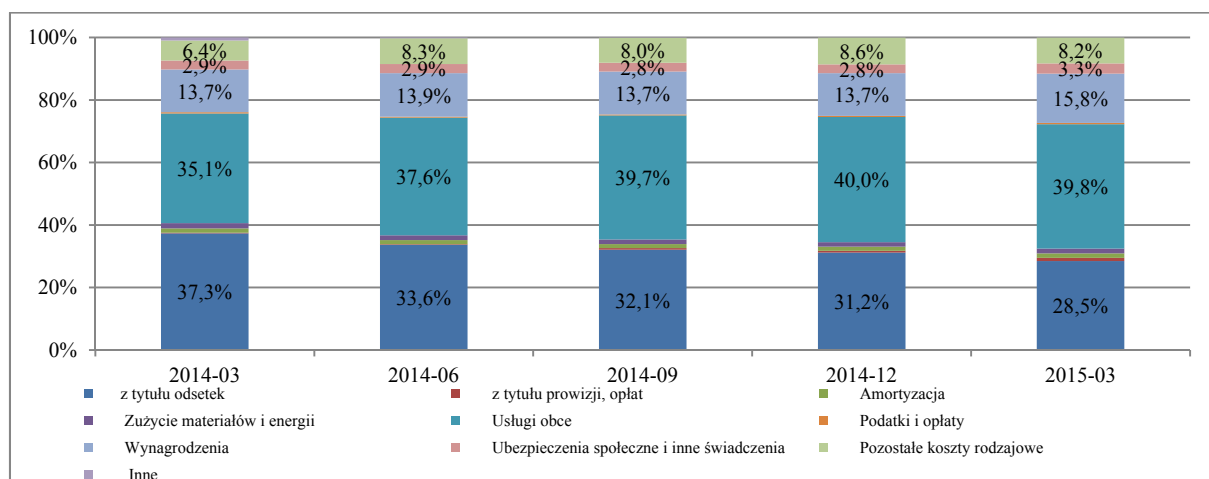

Wykres 39. Struktura kosztów z działalności SKOK

Istotny wpływ na poziom kosztów z działalności podstawowej miały koszty usług obcych, których udział w I kwartale 2015 r. w strukturze wyniósł 39,8%. W analizowanym okresie wzrósł udział kosztów wynagrodzeń o ponad 2 p.p. (z 13,7% na koniec 2014 r.) do 15,8%. Zmiany w strukturze kosztów wynagrodzeń i kosztów usług obcych bezpośrednio związane były ze zmianą modelu biznesowego niektórych kas, polegającą na outsourcingu części obszarów działalności do spółek celowych. Udział kosztów obsługi depozytów systematycznie spada ze względu na spadki oprocentowania depozytów przyjmowanych przez kasy.

Wykres 40. Struktura kosztów działalności operacyjnej kas

W pierwszym kwartale 2015 r. zaobserwowano spadek marży odsetkowej oraz rozpiętości odsetkowej, co związane było ze spadkiem rynkowych stóp procentowych.

Tabela 30. Marża i rozpiętość odsetkowa - kasy działające

Wyszczególnienie	12.2013	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
marża odsetkowa ¹¹	8,05%	8,28%	8,69%	8,68%	7,33%	6,69%
rozpiętość odsetkowa ¹²	9,64%	9,56%	9,70%	9,44%	8,06%	7,73%

Wynik finansowy

Kasy prowadzące działalność na koniec marca 2015 r. wykazały w sprawozdawczości stratę w wysokości 103 mln zł, co - w porównaniu do straty wykazanej za pierwszy kwartał 2014 roku w wysokości 16 mln zł - powoduje jej wzrost o 529%. Duży wpływ na wyniki kas miały: pogarszająca się jakość portfela kredytowo - pożyczkowego oraz spadek przychodów odsetkowych.

Na koniec marca 2015 r. 20 kas wykazało zysk netto z działalności (w porównaniu do wstępnych wyników kas za 2014 r. spadek o 7 kas). Udział aktywów kas wykazujących zysk w aktywach sektora wynosił prawie 19% (spadek do analogicznego okresu roku ubiegłego

¹¹ Marża odsetkowa obliczona jako: annualizowany wynik z odsetek / średnie saldo kredytów brutto *100%

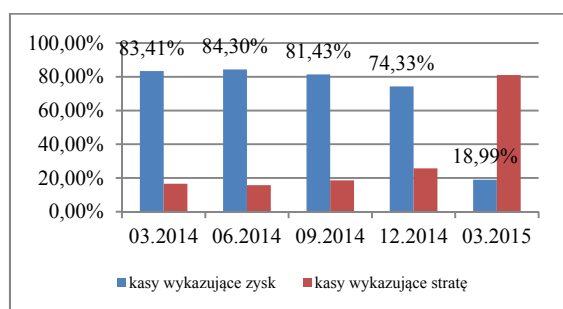
¹² Rozpiętość odsetkowa obliczona jako: [(annualizowane odsetki otrzymane/średnie saldo kredytów brutto) – (annualizowane odsetki zapłacone /średnie saldo depozytów)]*100%.

o 54 p.p.). Jednocześnie zysk netto tych kas wykazany na koniec marca 2015 r. (11,1 mln zł) w stosunku do końca marca 2014 roku obniżył się o 10,4 mln zł, tj. o 48,5%. Udział aktywów kas wykazujących stratę na koniec marca 2015 r. w aktywach sektora wynosił 81% (wzrost o 54 p.p.). Jednocześnie strata netto tych kas wykazana na koniec marca 2015 r. (114,2 mln zł) w stosunku do końca marca 2014 roku uległa zwiększeniu o 76,2 mln zł, tj. o 201%.

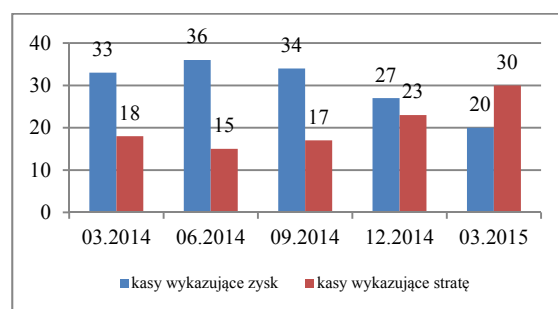
Tabela 31. Liczba skok prowadzących działalność wg uzyskanego wyniku finansowego netto

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Liczba SKOK ogółem	51	51	51	50	50
- liczba kas wykazujących zysk bieżący	33	36	34	27	20
- udział w aktywach sektora	83,41%	84,30%	81,43%	74,33%	18,99%
- łączna wartość zysku netto (w tys. zł)	21 541	45 508	35 606	42 481	11 088
- liczba kas wykazujących stratę bieżącą	18	15	17	23	30
- udział w aktywach sektora	16,59%	15,70%	18,57%	25,67%	81,01%
- łączna wartość strat netto (w tys. zł)	-37 921	-81 905	-100 136	-185 008	-114 199

Wykres 41. Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok

Wykres 42. Liczba SKOK wg uzyskanego wyniku finansowego netto

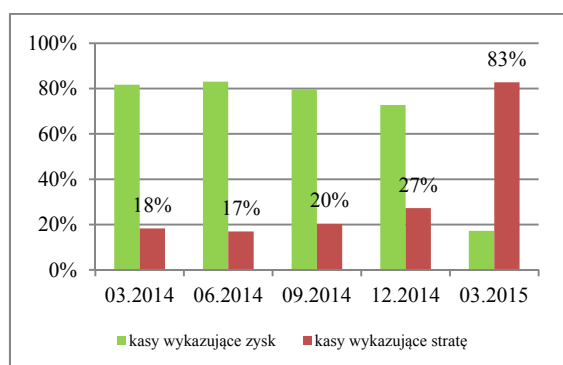

Z danych sprawozdawczych kas wynika, że kasy wykazujące zysk netto zmniejszyły udział w portfelu kredytowym sektora z 73% na koniec 2014 r. do 17% na koniec marca 2015 r. W przypadku depozytów udział kas wykazujących zysk zmniejszył się podobnie z 72% na koniec 2014 roku do 19% na koniec marca 2015 roku.

Tabela 32. Wartość udzielonych kredytów i depozytów w tys. zł

Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
Kredyty w sektorze skok	7 548 656	7 558 928	7 521 216	7 330 420	6 990 931
Kredyty kas wykazujących zysk netto	6 168 703	6 279 000	5 997 724	5 333 590	1 205 046
Kredyty kas wykazujących stratę netto	1 379 954	1 279 928	1 523 492	1 996 829	5 785 885
Udział kredytów kas wykazujących zysk netto w kredytach sektora skok (w %)	82%	83%	80%	73%	17%
Udział kredytów kas wykazujących stratę netto w kredytach sektora skok (w %)	18%	17%	20%	27%	83%
Depozyty w sektorze skok	13 411 120	13 038 047	12 831 550	12 660 346	11 825 731
Depozyty kas wykazujących zysk netto	10 895 414	10 720 662	10 187 203	9 176 516	2 243 970
Depozyty kas wykazujących stratę netto	2 515 706	2 317 384	2 644 348	3 483 830	9 581 761
Udział depozytów kas wykazujących zysk netto w depozytach sektora skok (w %)	81%	82%	79%	72%	19%
Udział depozytów kas wykazujących stratę netto w depozytach sektora skok (w %)	19%	18%	21%	28%	81%

Wykres 43. Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok

Wykres 44. Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok

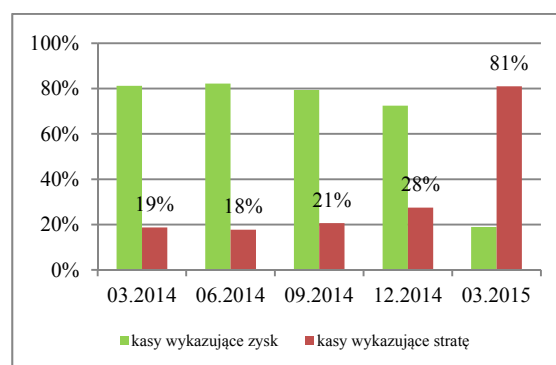

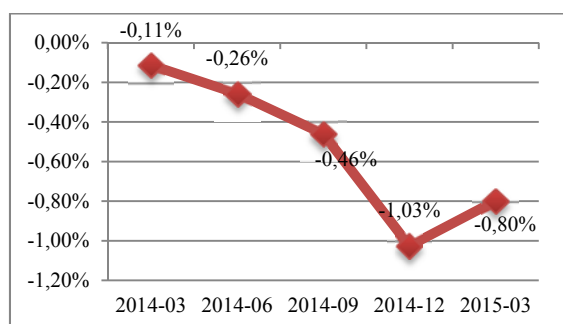
Tabela 33. Wybrane miary efektywności sektora skok – kasy działające

Lp.	Wyszczególnienie/Wskaźnik	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
1	Wynik finansowy netto (w tys. zł)	-16 379	-36 397	-64 530	-142 527	-103 111
2	Wynik finansowy netto/średnie aktywa (ROA)	-0,11%	-0,26%	-0,46%	-1,03%	-0,80%
	Wynik finansowy netto/średnie fundusze podstawowe (ROE) ¹³	-7,10%	-12,68%	-23,51%	-42,18%	-60,32%
	Koszty/dochody (C/I) ¹⁴	75,43%	77,26%	79,62%	105,39	152,92
3	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z działalności podstawowej (wynik ze sprzedaży)	288,08%	311,29%	321,37%	300,33%	585,88%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z tytułu odsetek	157,13%	151,98%	149,80%	143,90%	194,94%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik pozaodsetkowy	316,53%	325,22%	332,76%	333,32%	283,15%
4	Aktywa na zatrudnionego (w tys. zł)	3449	3328	3359	3275	3066

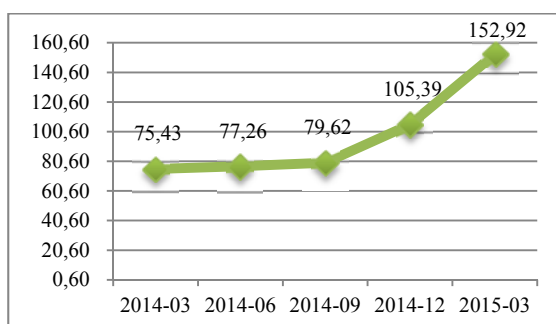
W związku z tym, że strata na koniec marca 2015 r. jest wyższa od straty wykazanej na koniec pierwszego kwartału 2014 roku pogorszeniu uległy także wskaźniki rentowności ROA i ROE.

Wzrost wskaźnika C/I wynika głównie ze sprzedaży wierzytelności, co wiązało się z zaliczeniem wartości sprzedanych kredytów i pożyczek do kosztów finansowych, a także ze spadku wartości przychodów, w szczególności przychodów odsetkowych.

Wykres 45. Poziom ROA w sektorze SKOK

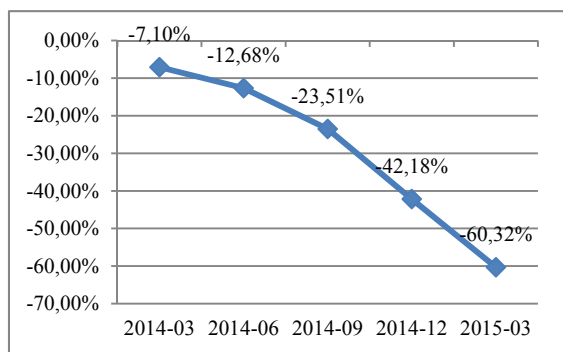
Wykres 46. Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK

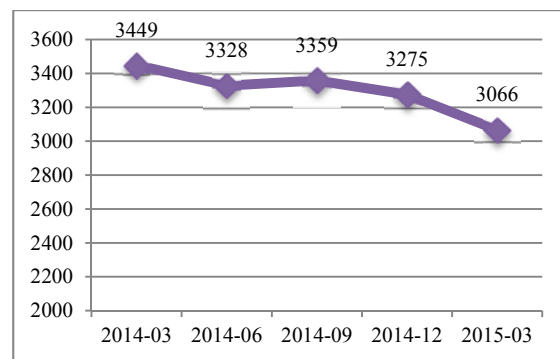
¹³ W przypadku gdy fundusze własne są ujemne, wskaźnik ROE nie jest obliczany.

¹⁴ Bez kosztów i przychodów związanych z aktualizacją portfela kredytowego.

Wykres 47. Poziom ROE w sektorze SKOK

Wykres 48. Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł)

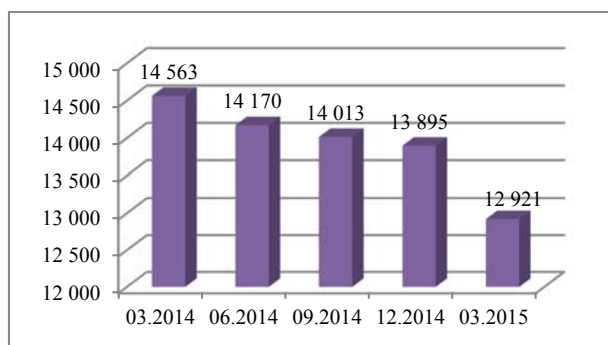

Rozdział 9 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok

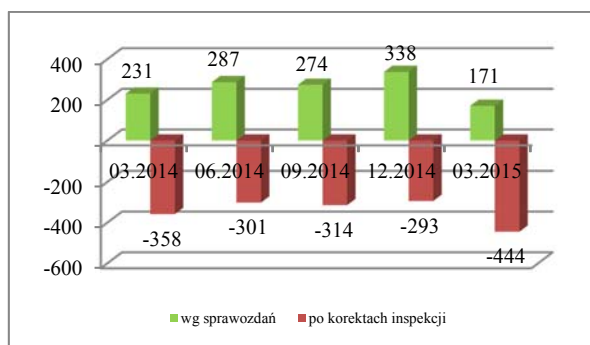
Tabela 34. Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł) – kasy działające

Lp.	Wyszczególnienie	03.2014	06.2014	09.2014	12.2014	03.2015
1	Suma bilansowa	14 563 483	14 170 464	14 012 991	13 894 693	12 920 586
2	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat					
	Wynik ze sprzedaży	109 833	208 658	305 374	434 724	48 555
	Wynik z działalności operacyjnej	-22 034	-35 433	-57 326	463 713	200 332
	Wynik z działalności gospodarczej	-10 828	-31 507	-57 720	-128 091	-99 265
	Wynik finansowy netto	-16 379	-36 397	-64 530	-142 527	-103 111
3	Wybrane pozycje bilansu					
	Aktywa trwale	8 417 805	8 364 041	8 321 394	8 097 433	7 959 986
	Aktywa obrotowe	6 145 678	5 806 423	5 691 597	5 797 591	4 960 608
	Wartość pożyczek udzielonych członkom przez SKOK ogółem	7 548 656	7 558 928	7 521 216	7 330 420	6 990 931
	Kapitał (fundusz) własny	355 077	349 122	321 687	362 339	177 303
	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	14 208 407	13 821 343	13 691 303	13 531 576	12 743 335
	Depozyty ogółem	13 411 120	13 038 047	12 831 550	12 660 346	11 825 731
4	Adekwatność kapitałowa SKOK					
	Fundusze własne według ustawy o skok	230 625	287 093	274 425	337 874	170 945
	Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	675 550	665 981	658 951	638 517	614 122
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	-444 925	-378 888	-384 526	-300 643	-443 178
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	1,71%	2,16%	2,08%	2,65%	1,39%
	Fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	-357 626	-301 158	-313 825	-293 206	-444 279
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	-1 003 763	-937 727	-943 364	-900 169	-1 027 641
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	-2,77%	-2,37%	-2,49%	-2,42%	-3,81%

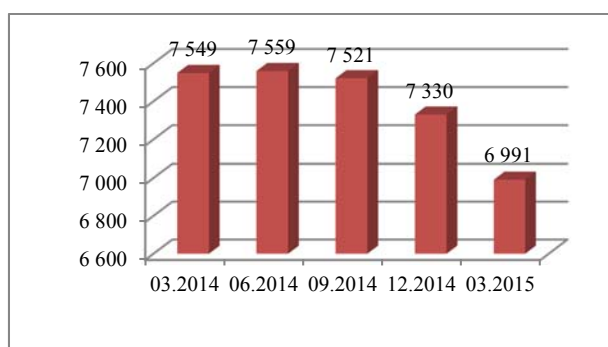
Wykres 49. Suma bilansowa SKOK (w mln zł) – kasy działające

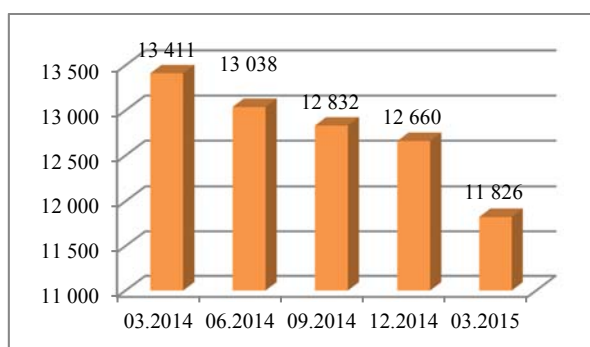
Wykres 50. Kapitał (fundusz) własny SKOK (w mln zł) – kasy działające

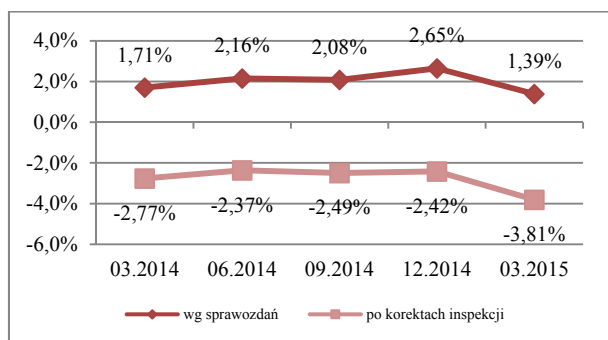
Wykres 51. Pożyczki i kredyty netto (w mln zł.) – kasy działające

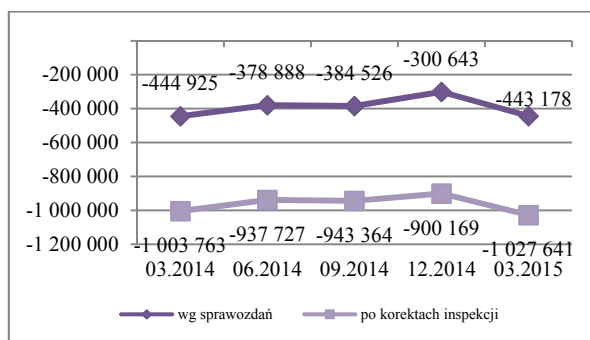
Wykres 52. Wartość depozytów SKOK ogółem (w mln zł) – kasy działające

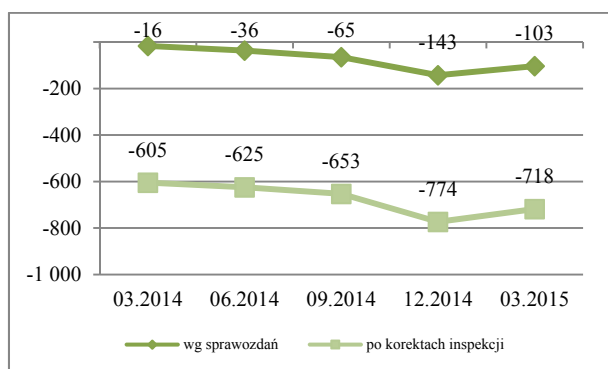
Wykres 53. Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK – kasy działające

Wykres 54. Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (w mln zł) – kasy działające

Wykres 55. Wynik finansowy netto SKOK (w mln zł) – kasy działające

Wykres 56. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w mln zł) – kasy działające

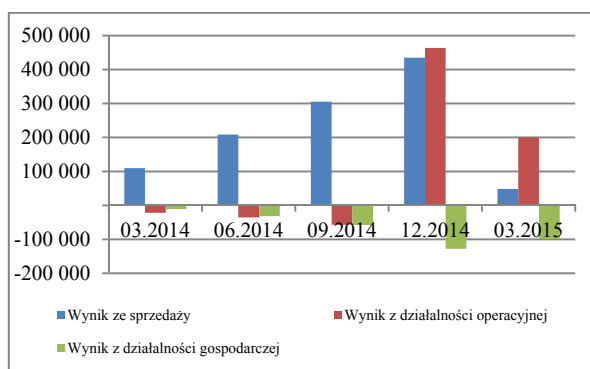
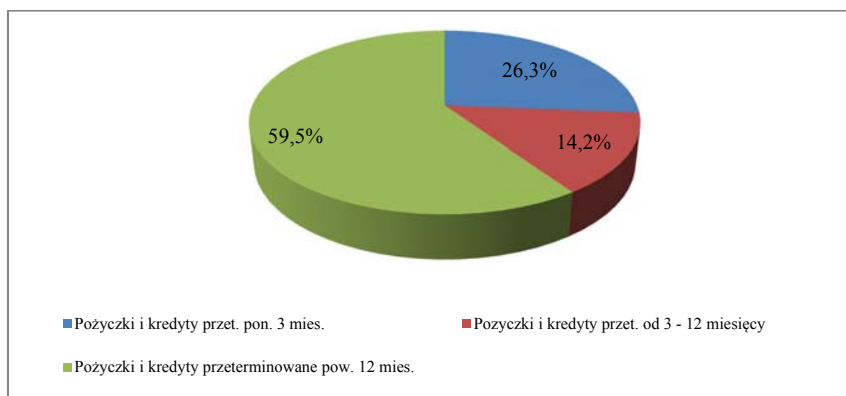

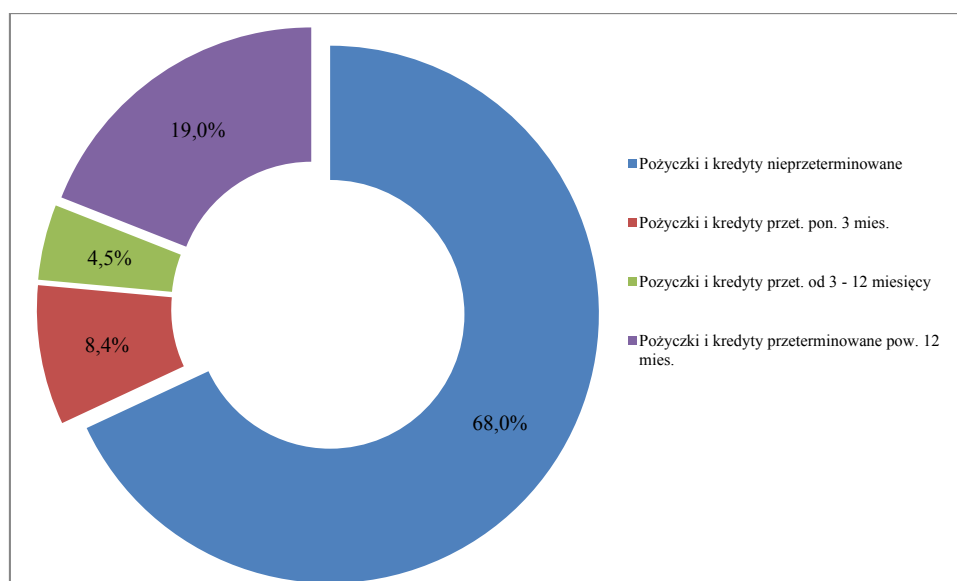
Tabela 35. Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK marzec 2015 r. (w tys. zł) – kasy działające

Lp.	Wyszczególnienie	03.2015 r.	
		Wartość	Udział w portfelu kredytów zagrożonych
1	Kredyty zagrożone ogółem (wartość bilansowa brutto), w tym:	2 825 026	100%
a)	- kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	742 349	26,28%
b)	- kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	401 545	14,21%
c)	- kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	1 681 131	59,51%
2	Utworzony odpis aktualizacyjny	1 765 973	

Wykres 57. Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK – marzec 2015 r.

Wykres 58. Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK – marzec 2015 r.

Rozdział 10 Spis tabel i wykresów

Spis tabel

Tabela 1. Główne wielkości charakteryzujące sektor skok (kasy działające).....	5
Tabela 2. Wartość pożyczek udzielonych członkom przez kasy prowadzące działalność (w tys. zł).....	7
Tabela 3. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) – kasy działające	8
Tabela 4. Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł – kasy działające	9
Tabela 5. Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł – kasy działające ..	9
Tabela 6. Struktura portfela kredytowego – kasy działające	10
Tabela 7. Struktura portfela restrukturyzowanego (marzec 2015 r.) – kasy działające	11
Tabela 8. Struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł – kasy działające	12
Tabela 9. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	13
Tabela 10. Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł – kasy działające	14
Tabela 11. Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	15
Tabela 12. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	15
Tabela 13. Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (marzec 2015 r.) – kasy działające	15
Tabela 14. Struktura sprzedanych wierzytelności tys. zł – kasy działające	16
Tabela 15. Skrypty dłużne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	17
Tabela 16. Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	17
Tabela 17. Wartość środków płynnych w tys. zł – kasy działające	18
Tabela 18. Środki płynne w tys. zł – kasy działające	19
Tabela 19. Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys. zł – kasy działające	19
Tabela 20. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	20
Tabela 21. Zobowiązania finansowe w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	20
Tabela 22. Wartość depozytów w tys. zł – kasy działające	21
Tabela 23. Struktura depozytów wg podmiotów (marzec 2015 r.) dane w tys. zł – kasy działające	21
Tabela 24. Średnia wartość depozytu (marzec 2015 r.) w zł – kasy działające	22
Tabela 25. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	23
Tabela 26. Adekwatność kapitałowa kas (kasy działające)	26
Tabela 27. Współczynnik wypłacalności kas prowadzących działalność	26
Tabela 28. Liczba działających kas pod względem poziomu współczynnika wypłacalności oraz udziały tych kas w aktywach	27
Tabela 29. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł) – kasy działające	28

Tabela 30. Marża i rozpiętość odsetkowa - kasy działające	30
Tabela 31. Liczba skok prowadzących działalność wg uzyskanego wyniku finansowego netto	31
Tabela 32. Wartość udzielonych kredytów i depozytów w tys. zł	31
Tabela 33. Wybrane miary efektywności sektora skok – kasy działające	32
Tabela 34. Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł) – kasy działające	34
Tabela 35. Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK marzec 2015 r. (w tys. zł) – kasy działające.....	36

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba kas w poszczególnych grupach z zastosowaniem kryterium - wielkość aktywów (dane na koniec marca 2015 r.)	6
Wykres 2. Udziały poszczególnych grup kas w aktywach sektora SKOK (dane na koniec marca 2015 r.)	6
Wykres 3. Udziały poszczególnych grup członków kas w ogólnej liczbie członków SKOK (dane na koniec marca 2015 r.)	6
Wykres 4. Liczba kas w poszczególnych grupach SKOK z zastosowaniem kryterium liczby członków (dane na koniec marca 2015 r.)	6
Wykres 5. Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł) – kasy działające	7
Wykres 6. Struktura portfela wg terminów pierwotnych (w tys. zł) - marzec 2015 r. - kasy działające	8
Wykres 7. Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	8
Wykres 8. Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (marzec 2015 r.) – kasy działające	10
Wykres 9. Struktura portfela kredytowego wg ilości (marzec 2015 r.) – kasy działające	11
Wykres 10. Struktura portfela kredytowego wg kwoty (marzec 2015 r.) – kasy działające ...	11
Wykres 11. Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfelu (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	11
Wykres 12. Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające	11
Wykres 13. Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (marzec 2015 r.) – kasy działające	13
Wykres 14. Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec marca 2015 r. – kasy działające	14
Wykres 15. Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (marzec 2015 r.) – kasy działające	15
Wykres 16. Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (marzec 2015 r.) – kasy działające	15
Wykres 17. Udział skryptów dłużnych w aktywach ogółem (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	17

Wykres 18. Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	17
Wykres 19. Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem - marzec 2015 r. – kasy działające.....	18
Wykres 20. Struktura środków płynnych kas - stan na koniec marca 2015 r. – kasy działające.....	19
Wykres 21. Rozwój portfela kredytów i depozytów w mln zł.....	19
Wykres 22. Relacja kredytów do depozytów ogółem.....	19
Wykres 23. Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	20
Wykres 24. Struktura depozytów w mln zł – kasy działające.....	21
Wykres 25. Struktura depozytów w mln zł (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	22
Wykres 26. Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	22
Wykres 27. Struktura depozytów wg kwoty w mln zł (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	22
Wykres 28. Struktura depozytów wg kwoty (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	22
Wykres 29. Struktura depozytów wg ilości rachunków w tys. (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	23
Wykres 30. Struktura depozytów pod względem ilości rachunków (marzec 2015 2014 r.)....	23
Wykres 31. Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	23
Wykres 32. Struktura depozytów wg terminów pierwotnych mln zł. – kasy działające.....	23
Wykres 33. Średnie oprocentowanie depozytów w kasach i bankach.....	24
Wykres 34. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	27
Wykres 35. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) – kasy działające.....	27
Wykres 36. Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) z uwzględnieniem korekt inspekcji – kasy działające.....	27
Wykres 37. Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (marzec 2015 r.) z uwzględnieniem korekt inspekcji – kasy działające.....	27
Wykres 38. Struktura przychodów z działalności SKOK.....	29
Wykres 39. Struktura kosztów z działalności SKOK.....	29
Wykres 40. Struktura kosztów działalności operacyjnej kas.....	30
Wykres 41. Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok.....	31
Wykres 42. Liczba SKOK wg uzyskanego wyniku finansowego netto.....	31
Wykres 43. Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok.....	32
Wykres 44. Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok.....	32
Wykres 45. Poziom ROA w sektorze SKOK.....	32
Wykres 46. Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK.....	32
Wykres 47. Poziom ROE w sektorze SKOK.....	33
Wykres 48. Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł).....	33

Wykres 49. Suma bilansowa SKOK (w mln zł) – kasy działające	35
Wykres 50. Kapitał (fundusz) własny SKOK (w mln zł) – kasy działające	35
Wykres 51. Pożyczki i kredyty netto (w mln zł.) – kasy działające	35
Wykres 52. Wartość depozytów SKOK ogółem (w mln zł) – kasy działające.....	35
Wykres 53. Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK – kasy działające.....	35
Wykres 54. Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (w mln zł) – kasy działające	35
Wykres 55. Wynik finansowy netto SKOK (w mln zł) – kasy działające	35
Wykres 56. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w mln zł) – kasy działające .	35
Wykres 57. Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK – marzec 2015 r.....	36
Wykres 58. Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK – marzec 2015 r..	36